

DRAUGAS

PERIODICALS
April 16, 2005
Vol. XCVI

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ŠEŠTADIENIS - SATURDAY, BALANDŽIO - APRIL 16, 2005

*****MIXED ADC 606
857 P2 CRATIS 020106
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 04-15-05

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 75
Kaina 75 c.

Šiame numeryje:

Iš ateitininkų veiklos.
2 psl.

Vai, tie renginiai!
Prieš pusšimtį metų
nugalėta polio liga.
3 psl.

Karoliui Milkovačiui
— 90! Filantropinės
veiklos pavyzdys.
Naudingos žinios JAV
LB Socialinių reikalų
tarybos skiltyse.
4 psl.

Šio šeštadienio priede:
Popiežiaus Jono
Pauliaus II asmenybė.
Atgimsta Aldonos
Stempuženės dainos.
Violeta Urmana vėl
dainavo New York
„Met“. Operų pasaulyje
pasidairius. Talentui
išsiskleisti laiko ribų
nėra.

Popiežiaus laidotuvės
Vatikane. Rašinių apie
tėvynę konkursui
pasibaigus.
5 psl.

„Cavalleria Rusticana“
jau žengia į rampas
šviesa. DF skiltis.
8 psl.

Sportas

* Keturiolikmetis Ričardas Berankis iškopė į pirmojo Karibų jūros šalių regiono atvirą jaunųjų teniso čempionato Barbadose pusfinalį. Lietuvos tenisininkas ketvirtfinalyje 6:3, 3:6, 6:4 nugalėjo šeštąją turnyro raketę septyniolikmetį austrą Peter Kazianschuetz. R. Berankio varžovu pusfinalyje bus antrąjį varžybų raketę šešiolikmetis Indijos atstovas Akshay Bajoria.

* Vokietijoje vyksta 33-asis tarptautinis „Chemistry Cup“ bokso turnyras, kuriame dalyvauja 63 sportininkai iš 9 šalių. Geriausiai iš trijų lietuvių sekasi Jaroslavui Jakšto (daugiau nei 91 kg), kuris turnyro ketvirtfinalyje nokautavo prancūzą Mohamed Samoud.

* Missouri universiteto stadione prasidėjo antrą kartą rengiamas Audrey Walton lengvosios atletikos daugiakovinių varžybų, kuriose pirmą kartą JAV moterų rungtis dešimtkovėje. Tarp dalyvių yra Atėnų olimpiu žaidusių vicečempionė septynkovėje Austra Skujytė. Lietuvos sportininkės tikslas šiose varžybose — pasaulio rekordas.

Naujausios žinios

* Lietuva priims Baltarusijoje uždarytą universitetą.

* Žydai džiaugiasi valdžios reakcija į Šiaulių radiokalo antisemitinius pareiškimus.

* Lietuvoje viešės Danijos gynybos ministras.

Valiutų santykis
1 USD — 2.694 LT
1 EUR — 3.452 LT

Dabartinėje visuomenėje prezidento kalba tampa nesvarbi

DOVILĖ JAKNIŪNAITĖ

Vilnius, balandžio 15 d. (ELTA) — Po dvejų metų pertraukos Lietuva vėl sulaukė metinės savo prezidento kalbos. Kalbos, pagal Konstituciją turinčios apžvelgti „padėtį Lietuvoje, Lietuvos Respublikos vidaus ir užsienio politiką“. Kalbos, vieną jau pavadintos „enciklopediniu Lietuvos politikos ir visuomenės problemų savadu“ (Algis Krupavičius), kitų — geriausių iki šiol pasakytų metinių pranešimų (Vladimiras

Liaučius), dar kitų įvardintose abstrakčiai, paviršutiniškai ir panašiai. Reiktų dar pridėti, kad tai kalba, sulaukusi bene prieštaraujančių vertinimų nei bet kuris iki šiol perskaitytas prezidento metinis pranešimas.

Šįkart norėtusi ne tiek prisidėti prie kurios nors pusės, kiek žvilgtelėti kitokių kampu į šią kasmetinę tradiciją ir paklausti: kam mums reikalinga metinė prezidento kalba?

Klausimas neturėtų atrodyti įžūlus ar netikėtas. Gal net labiau stebėtina tai, kaip retai jis

nuskamba. Mat bandymas suprasti, ką mums, tam tikrai Lietuvos grupei ar atskiroms piliečiams, reiškia metinis pranešimas, gali leisti suprasti ir dabartines reakcijas, ir požiūrį į prezidentą.

Nežinau, kokių pavyzdžių rėmėsi mūsų Konstitucijos kūrėjai, priskirdami šią pareigą prezidentui, tačiau bene aiškiausias ir žymiausias prezidentinių kalbų analogas yra kasmetinis JAV prezidento kreipimasis į Kongresą ir tautą apie padėtį Valstijose, dažnai ir visame

pasaulyje. Šiame kreipime JAV prezidentas pateikia ir artimiausių metų vyriausybės veiklos planus, ir savo ateities vizijas.

Kaip žinome, šios kalbos svarbos ne tik JAV piliečiams. Viso pasaulio žiniasklaida, taigi kartu ir jos skaitytojai/žiūrovai atidžiai seka, ką pasakys JAV prezidentas. Mat čia dažnai galima išgirsti, ko reiktų laukti iš galingiausios pasaulio valstybės jos vidaus ar užsienio politikos atžvilgiu.

Be abejo, nėra garbinga sug-

retinti visiškai skirtingų svorio kategorijų valstybes ir jų prezidentus. Bet galima sutikti, kad pagrindinė idėja bendra: prezidentas parodo savo buvimą, „primena“, kas yra valstybės vadovas, pateikia savo supratimą apie tai, kas vyksta šalyje ir kaip reiktų gyventi toliau.

Prezidentas Valdas Adamkus kaip tik ir padarė tokį pranešimą: išdėstė šalies problemas (susvetimėjimas, tautos nykimas), pabandė identifikuoti „kaltininkus“ ar „grėsmes“ (oligarchija). Nukelta į 7 psl.

Lietuvos kardinolo galimybė tapti popiežiumi — 1 iš 50

Vilnius, balandžio 14 d. (BNS) — Lietuvos kardinolo Audrio Juozo Bačkio galimybė tapti popiežiumi — viena iš penkiasdešimties, teigia religijotyrininkas.

Pirmadienį katalikų kardinolų konklava pradės rinkti naują popiežių. Visas pasaulis spėlioja, kas bus naujasis Katalikų bažnyčios vadovas. Tuo tarpu kai kurios užsienio naujienų agentūros Vilniaus arkivyskupą metropolitą A. J. Bačką įvardija kaip vieną iš galimų kandidatų tapti popiežiumi.

Kaip teigė religijotyrininkas Paulius Subačius, prognozuoti, kas bus popiežius — spekuliatyvu.

„Popiežiumi gali būti bet kuris suaugęs krikščionis vyras iki 80 metų. Beveik neabejotinai, kad naujasis popiežius bus išrinktas iš pačių kardinolų, nors teoriškai jie gali išrinkti bet kokį krikščionį vyrą“, kalbėjo P. Subačius.

Anot jo, popiežiumi tapti daugiau galimybių turi Romos kurijos veikloje pasižymėję, užsienio kalbų mokantys, jaunesni kardinolai.

„O sąrašas tų, kurie įvairių veikalų yra parašę, kurie kalbų daugiausia moka, kurie yra pasižymėję, pagarsėję, dalyvavę tarptautiniuose kongresuose — jų yra mažų mažiausiai 30-40. Taigi tikimybė ir yra 1 iš 40, 1 iš 50. Toks kandidatų ratas yra ir svarstomas“, sakė P. Subačius.

Popiežių rink 115 kardinolų rinkėjų, kuriems dar nėra sukakę 80 metų.

J. A. Bačkis yra dirbęs Vatikano valstybės sekretoriato, moka lietuvių, prancūzų, italų, lotynų, anglų, vokiečių, olandų kalbas, šiek tiek ispaniškai, itališkai, lenkiškai.

Nukelta į 7 psl.

Baltijos šalyse veikia pagrindinės komunistų partijos

Maskva, balandžio 14 d. (BNS) — Pagrindinės komunistų partijos veikia visoje posovietinėje erdvėje, taigi ir trijose Baltijos šalyse, tvirtina vienas iš Rusijos komunistų partijos (RKP) vadovų.

RKP Centro komiteto sekretorius Oleg Kulikov pareiškė, kad šeštadienį Maskvoje prasidėjančiame 33-ajame SKP-KPSS suvažiavime dalyvaus ir Estijos, Latvijos bei Lietuvos pagrindinių komunistų partijų atstovai.

O. Kulikov teigimu, suva-

žiavime iš viso dalyvaus 16-os komunistų partijų, veikiančių posovietinės erdvės valstybėse, vadovai, tarp jų Ukrainos, Moldovos, Gruzijos, Kirgizijos, Kazachstan, Azerbaidžano, Armėnijos, taip pat nepripažintų respublikų — Abchazijos, Pietų Osetijos ir Padnestės atstovai. Svažiavimas išrinkti naujus vadovaujančius SKP-KPSS organus. „Labai tikėtina, kad šios tarptautinės koalicijos vadovai gali būti išrinkti RKP vadovais Genadij Žuganov“, sakė O. Kulikov.

Pozicija ir opozicija nori diskutuoti neoficialiai

Vilnius, balandžio 15 d. (BNS) — Seimo rūmuose įsikūrusio Europos informacijos centro patalpose surengtas steigiamasis neformalus Europos klubo, vienijančio parlamentarus ir visuomenės atstovus, susitikimas.

Klubo įkūrėjai tikisi, jog neformalių diskusijų metu gimę pasiūlymai vėliau bus perkelti ir į Seimą.

„Tai turėtų būti tas katilas, kuriame neturėtų matytis tų skirtumų, kurie sutrukdė opozicijos pasiūlymų priėmimą. Mes privalome įnešti savo, lietuvišką indelį į bendros Europos tarsi“, pažymėjo vienas klubo iniciatorių, buvęs vyriausiasis eurodeputatų Petras Auštrevičius.

„Jeigu klube opozicija ir pozicija susitars, tai ir Seimui nieko kito neliks kaip pritarti po formalių diskusijų“, antrino klubo steigėjas pasveikinęs Seimo pirmininko pavaduotojas Česlovas Juršėnas.

Prezidento Valdo Adamkaus vardu klubo steigėjas pa-

Parlamentarai: Juozas Olekas, Petras Auštrevičius ir Marija Aušrinė Pavilionienė pasirašo po klubo įsteigimo deklaraciją. Tomo Černišovo (ELTA) nuotr.

sveikinęs prezidento patarėjas Ramūnas Vilpišauskas taip pat pažymėjo, jog neformalių diskusijų metu pasiekti susitarimai padeda pasiekti ir formalius susitarimus.

Klubo veikloje panorą dalyvauti 30 Seimo narių ir 6 europarlamentarai. Į klubą susitikimo kietinama kvieisti jaunimo

ir moksleivius atstovus.

„Tai buvo noras suburti vienminčius, norinčius išsakyti atvirą nuomonę apie Lietuvą Europoje“, sakė P. Auštrevičius.

Lietuvos prezidentas sveikina JAV Kongreso nutarimą

Vilnius, balandžio 15 d. (BNS) — Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus sveikina JAV Kongreso nutarimą, raginantį Rusiją pripažinti Baltijos valstybių okupaciją ir aneksiją.

„Labai svarbu, kad nepamirštami ir mažoms valstybėms lemtingi istorijos įvykiai“, sakė prezidentas.

V. Adamkus taip pat pabrėžė, kad šis JAV Kongreso dokumentas neleidžia pamiršti to, kas iš tikrųjų įvyko Baltijos kraštuose 1940-1991 m.

„Politikoje negalime ignoruoti demokratijos vertybių, moralės bei laisvės idealų. Tikimės, jog Rusijos valdžia išgirs

raginimą pripažinti ir pasmerkti 1940-1991 metų Sovietų Sąjungos Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupaciją bei aneksiją“, teigia V. Adamkus.

Prezidentas išreiškė viltį, kad 1945-1991 m. etapas sulauks ir aiškaus Europos įvertinimo.

Nutarime, kuriam pritarė JAV Kongreso Atstovų rūmai ir Senatas, teigiama, kad „Rusijos Vyriausybė turėtų aiškiai ir nedviprasmiškai pripažinti ir pasmerkti neteisėtai Sovietų Sąjungos 1940-1991 m. įvykdytą Baltijos valstybių Estijos, Latvijos ir Lietuvos okupaciją ir aneksiją“.

Parlamentarai susirūpino lietuvių kalbos padėtimi ES

Vilnius, balandžio 15 d. (BNS) — Seimo nariai panorą, jog Europos Sąjungos oficialios kalbos statusą turinti lietuvių kalba dar būtų pripažinta ir darbo kalba, tokia kaip anglų, prancūzų ir vokiečių kalbos.

Tokią pasiūlymą pateikęs Seimo Europos reikalų komiteto narys liberaldemokratas Aušrinės Marijos Pavilionienės nuomone, priešingu atveju lietuvių kalba bus toliau diskriminuojama.

„Jeigu mes sujungsime į vieną oficialios ir darbo kalbos terminą, tokios diskriminacijos nebus“, sakė A. Pavilionienė.

Parlamentarės vyras Rolandas Pavilionis yra Europos Parlamento narys.

„Darbo kalbos statuso mums artimiausiu metu niekas neduos, bet Vyriausybė neturi

daryti jokių nuolaidų, jeigu atsisiras pasiūlymų taupyti vertimo sąskaita“, sakė Seimo opozicijos vadovas konservatorius Andrius Kubilius.

Vaizdo konferencijoje su ERK nariais dalyvavę Lietuvos atstovybės prie Europos Sąjungos Briuselyje vadovai tikino nuolaidų nedarantys, o kartais dėl prasto vertimo stabdantys teisės aktų priėmimą.

Briuselyje trūksta vertėjų iš lietuvių kalbos, nors nuo praėjusių metų gegužės 1-osios lietuvių kalba tapo viena iš 20 oficialių Europos Sąjungos kalbų, kuriomis rengiami dokumentai.

Seimo atstovė Europos Parlamente Rūta Bunevičiūtė pabrėžė, jog pirmiausiai siekiama užtikrinti EP plenarinių posėdžių, EP vadovybės, komitetų susitikimų kalbų vertimą.

Išrinkta geriausia kultūros laida

Vilnius, balandžio 15 d. (ELTA) — Geriausia 2004 m. televizijos kultūros laida tapo Lietuvos televizijos rodytas laidų ciklas „Mūsų miesteliai“. Konkursą nugalėjusios laidos autoriai — žurnalistė Nijolė Baužytė ir režisierius Romas Jarašauskas.

Geriausios metų TV kultūros laidos konkursą jau trečią kartą surengė Lietuvos radijo ir televizijos komisija (LRTK), skatinama televizijas ir autorius kurti ir rodyti aukštos vertės kultūros laidas. Konkursui buvo pateikta 20 įvairių televizijų laidų. Jas vertino LRTK nariai ir žinovai.

Išrinkusi geriausią 2004 m. TV kultūros laidą, komisija nutarė dar septynias laureates.

Konkurso laureatėmis tapo dvi per Lietuvos televiziją rodytos laidos — Liudvikos Pociū-

Nijolė Baužytė Mykolo Ambrazo (ELTA) nuotr.

nienės vedama „Laiko ženklai. Kosakovskių albumai“ ir grupės autorių laida „S. Neris. Istoriai laikais“.

Konservatoriai prašo premjerą pasiašinti

Vilnius, balandžio 15 d. (BNS) — Opoziciniai konservatoriai paprašė premjerą Algirdą Brazauską paaiškinti, kaip cirko iliuzionistų triukas tapo Vyriausybės prioritetu.

Tėvynės sąjungos frakcijos Seime nariai Jurgis Razma ir Rimantas Dagys susidomėjo, kuo remdamasis premjeras ledo luitų kube „užsišaldžiusiems“ iliuzionistams broliui ir seseriai Dianai ir Arvydui Gaiciūnams iš Vyriausybės rezervo fondo trečiądienį paskyrė po 5,000 litų premijas.

Pasak konservatorių, Biudžetinės sandaros įstatymas numato, jog Vyriausybės rezervo lėšos naudojamos ypatingų

situacijų padariniams pašalinti, dalyvavimui tarptautinėse operacijose bei kitoms reikmėms pagal Vyriausybės nustatytus prioritetus.

„Darant prielaidą, jog vargu ar šis skyrimas gali būti grindžiamas dalyvavimu tarptautinėse operacijose ar ypatingų situacijų padarinių pašalinimu, belieka kitos reikmės — pagal Vyriausybės nustatytus prioritetus. Norėtume žinoti, pagal kurį konkretų Vyriausybės prioritetą buvo skirtos minėtos išmokos“, premjero klausia konservatoriai.

A. Brazauskas iliuzionistų akciją vadino žygdarbiu, kuris garsina Lietuvą pasaulyje.

Seattle, WA, lietuviškai smagiai šoka ir dainuoja Lietuvos Nepriklausomybės šventėje š.m. vasario 12 d. Mokslininko Jono Salk dėka, nei jų tėveliams, nei jiems nebereikia rūpintis skaudžios polio ligos pasekmėmis.

Zitos Petkienės nuotrauka.

50 METŲ KAI NUGALĖTA POLIO LIGA

ALEKSAS VITKUS

Išivaizduokite didįjį Amerikos miestą New York, kur ant tukstančių namų durų atsiranda kraupiai gasdinantys plakatai su didžiulėmis raidėmis „INFANTILE PARALYSIS“, o po jų, mažesniais raidėmis, „poliomyelitis“, kartu su perspėjimu, kad yra skelbiamas karantinas: „Kas čia negyvena, te neįeina, o kas gyvena — te neišeina“. Siaubas apėmė miesto gyventojus.

Kai 1936 m. Spaudos fondas išleido Tarptautinių žodžių žodyną, jame poliomyelitas buvo trumpai apibūdintas, kaip iš graikų kalbos kilęs žodis, reiškias nugarkaulio smegenų pilkosios medžiagos uždegimą. Lietuviškoje Bostone leistoje enciklopedijoje dr. Vincas Tercijonas poliomyelitą (angl. poliomyelitis, arba trumpai — polio) vadina epideminiu vaikų paralyziumi (vok. — Kinderlähmung). Graikų žodis „polios“ reiškia pilkas, o „myelon“ — kaulų smegenys.

Prisimenu, kad ir Lietuvoje būdavo, nors ir gana retai, susirgimų vaikų paralyziumi. Tačiau Amerikoje tai buvo gana dažnai pasitaikanti epidemija. Štai, tu lemtingą 1916 metų vasarą, iki liepos 1 d. vien New York mieste pastebėta 350 susirgimų polio, iš kurių 75 baigėsi mirtimi. Po kelių dienų rasta dar 113 susirgimų. Rytosius dieną — dar 133 susirgimai. New York tėvų tarpe kilo panika. Nežinodami kaip tuos savo vaikus apsaugoti, tėvai jų neleido išeiti iš namų.

Tuomet pasklido gandai, kad liga neša katės, ir netrukus buvo užmušta 70,000 kačių. Bet epidemija plėtėsi. Jei ne katės, tai gal uodai, žiurkės, blakės, nešvarus pienas, ar kokie parazitai vandenyje? Tukstančiai šeimų pasitraukė iš miesto. Bet neturtinga būsimosios garsenybės Jonas Salk šeima neturėjo kur bėgti ir pasilikti mieste. Vasaros karščiams praėjus, epidemija nuslogo, ir dviejų metų Jonas Salk liko nesurįsęs. Krašto sveikatos priežiūros įstaigos iš viso suskaičiavo 37,000 susirgimų, iš kurių net 6,000 buvo mirtini. Vien New York tuomet buvo suskaičiuota 9,000 aukų. Polio Amerikoje tapo viena labiausiai baiminamųjų vaikų ligų, ir taip tęsėsi, kol nuo jos nebuvo išrasti skiepai. Jų išradėjas ir buvo tas amerikietis dr. Jonas Salk (1914—1955), už savo darbą 1954 m. gaves, kartu su kitais bendradarbiais, Nobelio premiją. 1955 m. prezidentas Eisenhower iškilmingai paskelbė dr. Salk „žmonijos geradariu“.

Polio virusas paprastai įeina į žmogaus kūną per burną, ir dauginasi migdolinėje liaukoje (tonsil) ir šiaip dar kvėpavimo organuose. Iš burnos virusai keliauja į skrandį ir

žarnyną, kur baigiasi išmatose, nuo kurių užsikrečia ir kiti (pvz., per vystyklius).

Anais laikais gydytojai dar labai nedaug žinojo apie polio. Iš senų Egipto raizinių, kuriuose buvo vaizduojami jauni vyrai su groteskiškai kabančiomis, susiraukšėjusiomis kojomis, buvo sprendžiama, kad ta liga žmones sirgdavo jau daug tukstančių metų. Tik 1840 m. šia liga pirmas aprašė voietis Jacob von Heine, spėdamas, kad ji esanti užkrečiama charakterio. Netrukus buvo nustatyta, kad yra trys skirtingos polio rūšys. O 1908 m. austrai Karl Landsteiner ir Erwin Popper parodė, kad ši liga yra sukeliamą virusu, kas reikė, kad antibiotiniai vaistai buvo neveikūs.

Yra trys pagrindinės polio viruso sukeltos ligos rūšys. Viena jų praeina keletas dienų laikotarpį, nesukeldama ypatingų problemų. Kita, tai virusai išsiskverbia į nervų sistemą, ten paveikdami neuronus, valdančius įvairius organizmo raumenis, taip privedami prie įvairių formų paralyzių. Ir pati pikčiausia polio viruso forma yra ta, kuri užpuola smegenis, taip sutrikdydama kvėpavimą ar širdies plakimą, kas paprastai baigiasi mirtimi.

Kas buvo ironiška, tai faktas, kad ši liga dažniau pasitaikydavo daugiau ekonomiška pažengusiose, o ne atsilikusiose valstybėse. Ilgainiui buvo suprasta, kad, nors virusai žmogaus išmatose galėjo sukelti tą ligą, jie taip pat ir „išsikiptavo“ mažus vaikus, leisdami jiems kelis kartus persirgti labai lengva forma, kartais ir be jokių ligos simptomų. Tokie persirgimai per ilgesnį laiką vaiko kūne sudarydavo automatišką imunitetą. Gerėjant žmonių gyvenimo sanitarijoms sąlygom, toks imunitetas nesudarydavo automatiškai, todėl ir prirėkė tikros preventatyvinės medicinos pagalbos — skiepų.

Jonas Salk buvo per jaunas atsiminti 1916 metus, bet jis augdamas dažnai girdėdavo tėvus pasakojant apie tą baisią epidemiją. Suaugęs jis įstojo į New York University medicinos mokyklą pasiryžęs ją baigus netapti paprastu praktikuojančiu gydytoju, bet pasirinkti mokslinį kelią ir tyrinėjimus, bandant tą nuožmią ligą nugalėti.

Ne vien vaikai nuo tos ligos kentėjo. Iš istorijos žinoma, kad būsimasis Amerikos prezidentas, Franklin D. Roosevelt, anksčiau buvęs Karo laivyno pasekretoriumi, 1921 m. būdamas jau 39 metų, susirgo polio, kuris atėmė jam abiejų kojų pojūtį visam gyvenimui. Būdamas turtingas, jis 1927 m. įsteigė fondą rūpintis tos ligos paliečiamaisiais. 1938 m. jis įsteigė ir garsųjį „March of Dimes“ fondą, kurį ir mes, čia atvykę po

II pasaulinio karo, atradome. Tada kūrėme šeimą, ir, susilaukę vaikų, pradėjome, taip kaip ir amerikiečiai, bijoti tos baisios polio ligos. Skaitydavome, kad vien Amerikoje per pirmąjį XX amžiaus pusę buvo rasta beveik pusė milijono polio susirgimų, ir drebėjome. Stebėjome, kaip kai kurie polio susirgimai paveikdavo raumenis, reikalingus normaliam kvėpavimui, ir su siaubu žiūrėdavome į tokius vaikus, pasmerktus gulėti elektros motoru varomuose „iron lungs“.

Baigęs mokslus, dr. Salk gavo progą dirbti kartu su garsiu University of Michigan mikrobiologu Thomas Francis. Neseniai prasidėjęs karas Amerikos karinei vadovybei pateikė naują problemą: kaip išvengti ko nors panašaus, kas įvyko pasaulinio karo metu, kai kilo pasaulinė gripo epidemija, pareikalavusi milijonų gyvybių, pagal procentus daugiausiai — tarp amerikiečių kareivių. Kaip to išvengti? Armija tuojau įsakė dr. Francis kuo greičiau surasti skiepus prieš gripą. Francis pasikvietė Salk, ir jau po dvejų metų Amerikos kariams nereikėjo bijoti gripo.

Nugalėjus vieną ligą, liko kita. Prezidento Roosevelt 1938 m. įkurtas „March of Dimes“ fondas visuomet ieškojo talentingų mokslininkų kovoti prieš polio. Kvietiamas prisidėti, Salk mielai sutiko, kai jam buvo pasiūlyta visokeriopa fondo parama, ieškant kelio, kuris vestų į pergaltę prieš tą klasikinę ligą. Patys ankstyvieji bandymai kovoje prieš geltigę (yellow fever) jau buvo parodę, kad, kovojant prieš virusus sukeltas ligas, ligoniui reikėjo susirgti tuo virusu labai lengva forma. Tuomet ligonio kūnas gaudavo progą išvystyti savo imunitetą, gaminant antikūnus, kurie galėtų pulsti ir užmušti virusus, jei jie kartais bandytų į kūną įsiveržti.

Kadangi, nors ir silpnos formos, virusas galėjo atsispirti prieš jį kovojantiems antikūnams, užsispyrusiam Salk toks prakovas būdas buvo neįmanomas, ir jis nutarė surasti būdą kaip „pagimdyti“ tuos antikūnus, kai kuriuos vaikus susargindavo. Todėl 2000 m. Salk skiepai vėl tapo pagrindiniais polio skiepais.

Salk surasti skiepai išnaikino polio ligą ne vien Amerikoje, bet ir Kanadoje, Europoje, ir kitur. 1992 m. Pasaulio sveikatos organizacija (WHO) paskelbė visą Vakarų pasaulį esantį laisvu nuo polio ligos, nors ir ragino niekada neužmiršti, kad polio virusas vėl gali atsigausti, jei nebus skiepijamas ir toliau. Taip ir įvyko 1979 m., kai prasidėjo nemaža polio epidemija tarp neskiepytų Amish bendruomenės narių Pennsylvania ir Maryland valstijose. Dabar jau dėl Salk polio skiepų veiksmingumo nebesigintijama.

susirgę, įleista naujai atrastų skiepi, ir jau po kurio laiko laboratorijos mėgintuvėliai rodė, kad skiepai veikė sėkmingai. Pilnas džiaugsmo, Salk atsisuko į savo bendradarbius, ir tik teištare: „Well done“.

Visi pakartotiniai bandymai buvo sėkmingi, ir jau 1954 m. balandį Amerikos valdžia leido pradėti 1,8 mln. vaikų nuo polio skiepavimo programą. Buvo vedama statistika, ir 1955.04.12, praėjus lygiai dešimt metų nuo prezidento Roosevelt mirties, dr. Francis University of Michigan auditorijoje padarė iškilmingą lemiama pranešimą apie skiepų veiksmingumą. Į sceną buvo pakviesti Salk bendradarbiai ir kiti garbingi svečiai. Garbės tribunoje atsisėdo Donna Salk, dr. Jonas Salk, ir jų trys maži sūnūs: Peter, Darrell ir Jonathan. Buvo 10:05 val. ryto, kai Francis baigė savo ilgą, pilną mediciniskų terminų paskaitą paprastais žodžiais: „Šie skiepai veikia, yra saugūs, efektyvūs ir stiprūs“. Pasigirdo triukšmingas, kartu ir labai entuziastingas gausiai susirinkusių reporterių šauksmas „Polio nugalėtas!“ Garsusis CBS žurnalistas Edward R. Murrow tada priėjo prie 40-ies metų amžiaus Salk ir jam tarė: „Jaunas žmogau, tau čia atsitiko didelė tragedija — tu praradai anonimiskumą!“ Teisingai, Salk vardas tapo žinomas visame pasaulyje.

Ne visur pasaulis priėmė Salk skiepus. Trečiojo pasaulio valstybėse kilo gandas, kad Salk polio skiepai sukelia nevaisingumą. Kol tą gandą medikai galėjo tinkamai atremti, daugelyje Afrikos valstybių vėl iš naujo kilo polio epidemijos.

Polio skiepai pradžioje susidėjo iš trijų skiepų ciklo. Vaikai bijojo tų kartojamų adatų dūrių, bet, jų laimei, 1961 m. University of Cincinnati virusologas Albert Sabin išrado stipresnius, per burną imamus skiepus, gaminamus iš dar gyvų virusų, ir adatos baimė prapuolė. Deja, pasitaikė, kad tie gyvi virusai, nors ir susilpninti, kai kuriuos vaikus susargindavo. Todėl 2000 m. Salk skiepai vėl tapo pagrindiniais polio skiepais.

Salk surasti skiepai išnaikino polio ligą ne vien Amerikoje, bet ir Kanadoje, Europoje, ir kitur. 1992 m. Pasaulio sveikatos organizacija (WHO) paskelbė visą Vakarų pasaulį esantį laisvu nuo polio ligos, nors ir ragino niekada neužmiršti, kad polio virusas vėl gali atsigausti, jei nebus skiepijamas ir toliau. Taip ir įvyko 1979 m., kai prasidėjo nemaža polio epidemija tarp neskiepytų Amish bendruomenės narių Pennsylvania ir Maryland valstijose. Dabar jau dėl Salk polio skiepų veiksmingumo nebesigintijama.

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Vai, tie renginiai!

D a žnas mūsų tautietis, ypač jau persirgęs per pusamžio slenkstį, nusiskundžia renginių gausumu ir nuolatiniu rengėjų kvietimu, raginimu, pagraudenimu, net pabarimu. Kiekvieną savaitgalį kažkur dalyvauti — nelengva. Juo labiau žmogui, visą savaitę praleidusiam darbovietėje, turinčiam šeimą ir savų reikalų. Tačiau renginiai yra mūsų visuomeninio gyvenimo tikrovė. Taip purenamus veiklos dirvonus jau rado mūsų tėvai ir seneliai, po Antrojo pasaulinio karo atvykę Amerikon, o netrukus renginių skaičių jie patys padidino koncertais, literatūros vakarais, teatro spektakliais, „baliukais“ net visai šauniais „baliiais“. Ir savaitgalinių renginių pasirinkimas buvo gausus, ir publikos juose netrūkdavo.

Bet pastaruoju metu vis labiau ryškėja visuomeninis nuovargis arba tiesiog apatija. Rengėjai skundžiasi, kad labai sunku didesnį skaičių publikos į salę įprašyti, nebent pasiūlomai tikrai patraukli programa. Čia ir susiduriama su opia problema. Vietinių meninių pajėgų, kurios patrauktų dėmesį, vis sunkiau sumedžioti. Atsikiesti iš Lietuvos, ypač didesnė grupė, kainuoja nemažai pinigų. Juk juos reikia ir apgyvendinti, ir honorarus mokėti, ir pavaišinti, ir pavežioti... Kaipgi neparodysi lietuviško svetingumo?

Paprastai į renginį publika renkasi dėl dviejų priežasčių. Pirmą, kad nori, kad idomu, kad tikisi išgirsti ar pamatyti ypatingą programą, maloniai praleisti porą valandų. Antra: renginio tikslas. Jei jo pelnas skiriamas labdarai — našlaiciams, seneliams, vargstantiems, religinėms institucijoms, spaudos, radijo ar kitos žiniasklaidos paramai. Rengėjai stengiasi išleisti kiek galima mažiau pinigų, kad daugiau liktų kilniam tikslui, dėl kurio renginys ruošiamas. Žmonės tai supranta ir per daug iš tokio įvykio nesitiki. Tai mūsų visuomeninė pareiga, ir nedera murmėti, jei pietūs nelabai skanus, jei programa atkistinė...

Kas kita, jei renginys reklamuojamas, kaip meninis, kultūrinis įvykis (pvz., Lietuvių ope-

ra, dainų ar tautinių šokių šventė ir pan.). Kai nėra tos „atperkamosios malonės“, paprastai lydinčios labdaros renginys, programos kokybiškumas turi pateisinti žmonių lūkesčius.

Bet ar privalome lankyti kiekvieną renginį? Ar rengėjai, nesulaukę tiek publikos, kiek tikėjosi, turi teisę priekaištauti (net spaudoje) ir drabstyti kaltės dumblais į renginyje nedalyvavusius? Logiškas atsakymas turėtų būti — ne. O visgi taip yra. Didžioji dalis lietuviškosios visuomenės, po atvykimo į šį kraštą buvusios energingos, veiklios ir pareigingos, dabar jaučia amžius slinkties nuovargį. Ir automobilį vairuoti sunkiau (ypač vakare), ir sveikata ne tokia tvirta, ir su pinigų pensininkui reikia skaičiuoti. Norėtų mūsų tautiečiai vienur kitur nueiti, bet liudnai tepasako: „Negaliu, nepajėgiu“. To nepaisant, savaitgaliniuose renginiuose matome tuos pačius baltagalvius, kurių deka rengėjai nepatiria visiško bankroto.

Nors ir džiaugiamės, kad tarp mūsų atsirado tukstančiai atvykusių iš Lietuvos, jų tokiuose eiliniuose renginiuose nedaug pasirodo. Šie mūsų tautiečiai kitaip žiūri į pramogas, išėjimus, ar susibūrimus, pasirinkdami tai, kas jiems įdomu. Jie dar tebėra naujakuriai, dar kiekvienas doleris labai svarbus. Toji, per pusšimtį metų čia gyvenusiems lietuviams įdiegta, pareiga, kad būtina kiekvieną savaitgalį apsilankyti lietuviškame renginyje, mūsų naujųjų imigrantų dar nesaisto, prie to jie nepriprato. Galbūt ateis laikas ir jie panašiai galvos. O tuo tarpu įvairių renginių ruošėjai turėtų rimtai pasvarstyti galimybes ir atsakyti, kaip kurių sumanymų, eilinių pobūvių ar renginių, arba ruošti juos mažesniu mastu — ne tokiose didelėse salėse, bet padedant kiek daugiau pastangų, pavartojant pažadotą, parenkant programą, renginio pobūdį ir suprantant, kad „naujieji publika“ susirinks dėl paties renginio, dėl jo programos, ne dėl rengėjų organizacijos vardo ar pasiūlyto tikslo. Keičiasi laikai, keičiasi publika, metas keisti ir renginių pobūdį.

LIETUVIŲ PASTANGOS PERIMANT ŠV. MIKALOJAUS BAŽNYČIA

Kun. E. Paulionis

Nr. 7

Jis tik pritarė kreiptis į Petrapilyje reziduojantį Mohilevo arkivyskupą metropolitą Boleslovą Jeronimą Klotovskį. Pats valdytojas oficialiu raštu Donatui Malinovskui pripažino teisingu ir reikalingu patenkinti Vilniaus lietuvių reikalavimus, bet, tebedamas Mohilevo arkivyskupystės tik valdytojas, neturi teisės nei įsakyti, nei net nurodinėti vyskupui ordinarui Steponui Žvėrevičiui, kaip šis turi elgtis dėl Vilniaus vyskupystės reikalų. Šis oficialus Mohilevo arkivyskupystės valdytojo vyskupo Karolio Antano Niedzialkowskio raštas su lietuvišku vertimu buvo išspausdintas lietuvių spaudoje (Tilžė, 1901). Tada apaštalių būrelis nutarė veikti. Jie 1901 m. pasklido po Vilnį ir aplankytus bei sutiktus lietuvius prašė tų metų sekmadienį, liepos 1 d., rinktis į Šv. Mikalojaus bažnyčią. Tą sekmadienį į bažnyčią ir susirinko būrys lietuvių: ir tarnaičių, ir darbininkų, o daugiausia inteligentų. Pamaldos vyko lotynų kalba. Kunigui užtraukus vieną giesmę lenkiškai, tuoj lietuvių pradėjo savo giesmę. Ir kunigas prie altoriaus ir bažnyčioje esantys lenkai, nors stengėsi kunigui pritardami giedoti lenkiškai, suprato, kad tai ieškantis teisybės lietuvių protestas. Ir šitaip tęsėsi mėnesiais, nors kurijos atstovas rugsėjo 16 d. siūlė, kad lietuvių ir lenkai giedotų pasekmadieniui. Lietuvių giedojimams vadovavo kunigas Juozas Ambraziejus, muzikalus, turėjęs savo chorą ir bandęs harmonizuoti liaudies dainas.

Rusams uždarius pranciškonų Šv. M. Marjos Dangun Ėmimo bažnyčią Trakų gatvėje, Šv. Mikalojaus bažnyčia buvo perėjusi Šv. Jonų bažnyčios parapajai. Jos klebonas kanauninkas Kazimieras Pacinka (g. 1834 m., įšv. 1861 m.) nebuvo priešingas lietuviams, bet privalėjo klausyti savo hierarchijos. Sekmadieniais Šv. Mikalojaus bažnyčioje pamaldas laikydavo Rusų kapinių kunigas, reziduojantis prie Šv. Jonų bažnyčios, Antanas Michaelis (g. 1828 m., įšv. 1851 m.), bet lietuviškai jis nemokėjo. Tad, kai kunigas giedodavo lenkiškai, lietuvių atsakinėdavo lietuviškai arba laikydavo skaitytines mišias, o lietuvių giedodavo.

Tuo metu Mohilevo arkivyskupo metropolitu buvo pakeltas vyskupas Boleslovas Jeronimas

Klotovskis (1848.III.13—1903.II.11), apie kurį istorikas Rapolas Krasauskas rašo: „pasizymėjo pareigingumu, darbštumu, meile Bažnyčiai bei ištikimybė Apaštalių Sostui“. Petrapilyje Šv. Kotrynos bažnyčioje naujam arkivyskupui metropolitui priimant arkivyskupo palijų pirmą kartą iš sakyklos buvo kreiptasi į katalikų visuomenę ne vien lenkų kalba, kaip kad prie jo pirmtakų, bet popiežiaus būle ir jo paties ganytojiškas laiškas buvo perskaitytas net penkiomis kalbomis: lenkų, lietuvių (išvertė Kazimieras Jaunius), latvių, vokiečių ir prancūzų. Tai sudarė galingą įspūdį ir sukėlė katalikų visuomenės simpatijas naujam arkivyskupui. Kai lenkai tuo piktinosi ir vadino jį išdaviku, jis nenusigando ir atvirai pasakė, kad Mohilevo arkivyskupija iki šiol buvo netikusiai valdoma; jis parodysias pasauliui, kad ir „Nevoš pakraščiuose yra Katalikų Bažnyčia, o ne vien tik lenkų“ (pagal Rapolą Krasauską).

Arkivyskupas 1901 m. pravažiudamas lankėsi Vilniuje ir išklausė lietuvių delegatų — Petro Vileišio ir Donato Malinausko — prašymą dėl Šv. Mikalojaus bažnyčios gražinimo lietuviams, pažadėdamas tą reikalą teigiamai suvartyti. Ir iš tikrųjų arkivyskupas metropolitas privertė Vilniaus arkivyskupą ordinarą Steponą Aleksandrą Žvėrevičių (1897—1902) atiduoti lietuviams Šv. Mikalojaus bažnyčią. Bet iš pradžių Vilniaus vyskupas arkivyskupo raštiškam nurodymui nepakluso ir tik šiam pareiškus, kad jis kreipsis į popiežių Leoną XIII (1878—1903), vilniškis nusileido. Pirmajame rašte arkivyskupas metropolitas apeliavo, išreikšdamas viltį, Vilniaus vyskupo teisingumą, kad šis išklaukusys Mohilevo metropolito prašymą ir nenorės priversti jo tuo klausimu kreiptis į Romą. Bet tokiame švelniame prašyme vyskupas Steponas Aleksandras Žvėrevičius liko kurtas. Tuomet užsistatino Mohilevo metropolitas ir iškėlė viešėjusiam Petrapilyje Vilniaus Šv. Stepono bažnyčios kunigui Konstantinui Majevskui (g. 1832 m., įšv. 1867 m.) laišką, adresuotą Vilniaus vyskupui ir, prašė perduoti, kad metropolitas nemano juokauti ir kreiptis į šv. Tėvą.

Bus daugiau.

MŪSŲ ŠEIMOSE

SVEIKINAME

Kovo 28 d. savo 90-mečio jubiliejų pažymėjo išeivijos lietuvių visuomenės veikėjas, rašytojas, publicistas, buvęs ilgametis LSS tremtyje (dabar išeivijoje) centro valdybos pirmininkas Karolis Milkovaitis.

Jubilatas gimė 1915 m. kovo 28 d. Pilviškiuose, Vilkauskio apskrityje (dabar Marijampolės apskr.). Baigė pradžios mokyklą ir dvi gimnazijos klases. Toliau mokytis jaunystėje neturėjo galimybių, todėl, privačiai pasiruošęs, aukštojo mokslo siekė vėliau.

1936–1938 m. tarnavo Lietuvos kariuomenės 9-ame pėstininkų pulke ryšių batalione, baigiantis tarnybai puskarininkis K. Milkovaitis buvo paskirtas būrininku.

1941–1944 m. tarnavo Kauno miesto priešgaisrinėje apsaugoje kapitonu (buvo baigęs ugniagesybos ir priešlėktuvinės apsaugos vadų bei vidaus degimo variklių mechanikų kursus). Kadangi ugniagesiai buvo laikomi mobilizuotais ir jokios karinės prievolės jų nelietė, tai į šią tarnybą noriai stoko įvairaus amžiaus vyrai. K. Milkovaitis tvirtindavo būrį narių sąrašus, kuriuos vokiečiai, įtardami bombardavimo sukeltų gaisrų pavojų, dažniausiai pavirtindavo. Tam, kad vokiečiai neišaiškintų šios priešiškos veiklos, K. Milkovaitis organizavo viešus visuomeniniuosius priespausimus – priešlėktuvinius mokymus ir skaitė tomis temomis paskaitas. Nuo prievolių atleistiems buvo išduoti pažymėjimai su jo parašu. Tuo būdu jis apsaugojo apie 250 įvairių profesijų Kauno vyrų nuo įvairių vokiečių karo prievolių.

Gyvendamas Kaune, jis išlaikė egzaminus į 4 klasę suaugusiųjų institute ir vakarais tęsė mokslą, bet 1944 m., karo veiksmams priartėjus prie Lietuvos, turėjo pasitraukti iš 6 klasės.

1943–1944 m. dirbo „Policijos“ žurnalo ugniagesybos skyriaus redaktoriumi (vyr. redaktoriumi tuo metu buvo Bronius Kviklys).

Pasitraukęs iš Kauno į Palangą, 1944 m. spalio 9 d. per Klaipėdą (kartu su žmona ir mažamete dukrele) pasitraukė į Vokietiją.

Vokietijoje buvo Rendsburgo lietuvių ir estų pabėgėlių stovyklos komendantas, vėliau Luebecko lietuvių, latvių ir lenkų pabėgėlių stovyklos komendantas ir Lietuvių bendruomenės komiteto pirmininkas, buvo UNRRA (United Nations Relief and Rehabilitation Administration – Jungtinių Tautų paramos ir atstatymo administracija) sandėlio vedėjas, Vokietijos lietuviškos spaudos bendradarbis. Dėstyto institutu „Studio“ Techno Fernuntericht G.M.B.H., Studienauswes Nr. 480573, tęsė mokslus.

1950 m. pavasarį su šeima emigravo į JAV.

1952–1953 m. buvo Stoughtono, MA, šeštadieninės lituanistinės mokyklos mokytojas. Baigė buv. Belmont technikos mokyklą Čikagoje (plastmasinių gaminių apdirbimo techni-

ka). Dirbdamas plastmasinių gaminių liejimo formų projektotoju–konstruktoriumi 4 metus vakarais lankė Allied technikos institutą (pramoninė inžinerija) Čikagoje, kurį baigė 1966 m.

Ypač pasižymėjo JAV lietuvių visuomeninėje veikloje. Buvo Lietuvių tautinės sąjungos Čikagos skyriaus pirmininkas, 1967–1980 m. Cicero

Karolis Milkovaitis.

ka). Dirbdamas plastmasinių gaminių liejimo formų projektotoju–konstruktoriumi 4 metus vakarais lankė Allied technikos institutą (pramoninė inžinerija) Čikagoje, kurį baigė 1966 m.

Ypač pasižymėjo JAV lietuvių visuomeninėje veikloje. Buvo Lietuvių tautinės sąjungos Čikagos skyriaus pirmininkas, 1967–1980 m. Cicero

ka). Dirbdamas plastmasinių gaminių liejimo formų projektotoju–konstruktoriumi 4 metus vakarais lankė Allied technikos institutą (pramoninė inžinerija) Čikagoje, kurį baigė 1966 m.

Ypač pasižymėjo JAV lietuvių visuomeninėje veikloje. Buvo Lietuvių tautinės sąjungos Čikagos skyriaus pirmininkas, 1967–1980 m. Cicero

jūrų šaulių kuopos „Klaipėda“ pirmininkas, 1976–1987 m. Lietuvos Šaulių sąjungos tremtyje (dabar išeivijoje) centro valdybos pirmininkas, LSSI garbės narys, LSS garbės šaulys, 1998 m. Lietuvių karių veteranų sąjungos „Ramo-vė“ XVI suvažiavime suteiktas LKVS „Ramo-vė“ garbės nario vardas, Čikagos Jaunimo centro tarybos narys.

Nuo 1970 m. Lietuvių žurnalistų sąjungos narys, 2004 m.

rugsėjo 1 d. suteiktas sąjungos garbės nario vardas. Nuo 1991 m. LSS centro valdybos vicepirmininkas, o 1995–1998 m. šios sąjungos pirmininkas. K. Milkovaitis rašyti pradėjo jau 1932 m. Lietuvoje, rašė „Suvalkiečių“, „Darbininkų“, „Sekmadieni“ ir kt. Išeivijoje rašė „Naujienas“, „Tėviškes žiburius“, „Darbininką“. Iki šiol teberašo „Draugui“, „Dirvai“, „Lietuvių balsui“, ir kt. Be tikrosios pavardės, dažnai pasirašydavo Suduvos Juliaus ir J. Pušinio slapyvardžiais.

1978–1979 m. tuomet vienišiojo išeivijoje Romo Kalantos paminklo statymo sumanytojas ir statybos darbų Čikagos Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse vykdytojas.

1983–1987 m. Vasario 16-osios gimnazijos Vokietijoje rėmimo ir išlaikymo centrinio komiteto pirmininkas. Per tą laiką komitetas pasiuntė gim-

Karolis Milkovaitis kalba Romo Kalantos paminklo pašventinimo iškilmėse Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Čikagoje.

nazijai 54,000 dolerių, 28 siunttas įvairių knygų ir 10 muzikos instrumentų gimnazijos orkestrui.

1983 m. įsteigė žurnalą „Pensininkas“ ir iki 2003 m. gegužės mėn. buvo jo redaktorius. Buvusio Illinois valstijos gubernatoriaus Jim Edgar raštu du kartus (1993 ir 1995 m.) pagirtas už pavyzdinę žurnalo redagavimą.

1986 m. Laisvės kovų paminklo atnaujinimo komiteto pirmininkas. Gen. prof. S. Dirmano pagerbimo komiteto sekretorius ir biografas (periodikoje), prelato dr. J. Prunskio, plk. K. Dabulevičiaus bei kunigo J. Borevičiaus pagerbimo komitetų pirmininkas, kun. dr. V. Bagdanavičiaus pagerbimo komiteto narys. Daugelio įvai-

rių renginių komitetų pirmininkas ar narys, dažnas įvairių švenčių ir minėjimų paskaitininkas.

Nuo 2002 m. Lietuvių rašytojų draugijos narys. Parašė 4 knygas: eilėraščių rinkinius „Lėdinės kregždės“, „Saulėtekio upės“, romaną „Slibinų miške“ ir rinkinių eilėraščių knygą „Akimirkų amžinybės“. Taip pat parašė dramos veiklą „Pavardžių atletuvinimo biuras“.

Karolis Milkovaitis apdovanojamas DLK Gedimino Riterio ordinu, Šaulių Žvaigždės ordinu ir medaliu, LSS pasižymėjimo ženklu „Už nuopelnus Šaulių sąjungai“.

Linkime sukaktuvininkui ilgą, darbingą, kūrybingą metą!

Stasys Ignatavičius

Filantropinės veiklos pavyzdys

ILONA BUČINSKYTĖ

Šių metų vasario 15 d. pietę į Lietuvių išeivijos instituto Pasaulio lietuvių menų susirinko būrelis žmonių. Dauguma jų – lietuvių išeivių išteigytų vardinųjų stipendijų laimėtojai. Susirinkusieji norėjo pasveikinti Stefanijos ir Metislovo Leškų stipendijos laimėtoją, o kartu pagerbti patį mokslo ir studijų mecenavimą faktą.

Kaip liudija Lietuvoje atlikti sociologiniai tyrimai, filantropijos tradicija nepriklausomai atgavusios Lietuvos visuomenėje dar tik formuojasi, nors dauguma gyventojų yra teigiamai nusiteikę filantropijos atžvilgiu.

Istorikas E. Aleksandravičius yra pastebėjęs, kad per karų, okupacijų, ekonominių sukrėtimų laikotarpį dėl modernizacijos ir sovietizacijos Lietuvos visuomenėje įvyko mentalinis lūžis, kai krikščioniškas dovanos davimo kitam principas ir kone prigimtinis kaltės prieš nesekmingai susiklostiusio gyvenimo žmogų jausmas transformavosi į daugumos manymą, kad skolingi yra kiti. Skolos ir kaltės jausmas buvo perkeltas abstrakčiam kitam, valstybei.

Nors 1918 m. atkūrus Lie-

tuvos valstybingumą, atsirado institucija, kuriai buvo galima atiduoti mecenatystės ir labdaros misiją, tačiau asmeninio tiesioginio šelpimo, talkos, pagalbos, paramos davimo tradicijos išliko stiprios.

1944 m. prie Lietuvos antrą kartą artėjant okupacinei sovietų kariuomenei, dalis Lietuvos gyventojų pasitraukė į Vakarų, o po keleto metų praleistų išvietintųjų asmenų (Displaced persons – DP) stovyklose, dauguma jų emigravo į JAV. O šioje šalyje filantropija ypač išplitusi. Galima sakyti, kad išeivijoje lietuviška filantropijos tradicija buvo įtakota ir sustiprinta JAV filantropinės veiklos tradicijos. Tad nenuostabu, kad ne vienas lietuvis išeivis įvairiais būdais remia Lietuvos gyventojus. Tokios paramos pavyzdžiu yra ir Gedimino ir Algirdo Leškų išteigta stipendija, skirta jų tėvelių – Stefanijos ir Metislovo Leškų atminimui. Stipendija nuo 2001 metų skiriama Vytauto Didžiojo universiteto Humanitarinių mokslų fakulteto Istorijos katedros magistrantams. Stipendija buvo skirta Ilonai Bučinskytei, Ingridai Veliutei, Milenai Pavlovai, šiais metais stipendija buvo įteikta Justinai Armonaitei.

Šios stipendijos atsiradimo faktas yra susijęs su Metislovo Leškio asmeniu. Informacijos apie šį šviesų asmenį daugiausia suteikia dokumentai iš asmeninio Gedimino Leškio archyvo.

Metislovas Leškys–Leškevičius (1911–1959) – pianistas, muzikas, mokytojas, vargonininkas, chorvedys gimė muzikaloje šeimoje. Tėvai buvo pirmieji M. Leškio muzikos mokytojai ir prisidėjo prie jo muzikinio išsilavinimo. Nors Metislovas norėjo mokytis technikos, inžinerijos, bet išryškėjęs jo muzikinis talentas, tėvų norai lėmė tai, kad M. Leškys Kauno valstybinėje konservatorijoje įgijo pianisto specialybę. Studijų metais Metislovas skambindavo begarsių filmų kino teatruose, grojo vargonais, akordeonu. Po studijų Metislovas mokytojavo Kaune, Žagareje ir Kaišiadoryse. Jo vadovaujamas Žagarės gimnazijos choras mokyklų chorų varžybose laimėjo pirmą vietą. Vokietijų okupacijos metais dirbdamas Vilniaus filharmonijos atkurtame dainų ir šokių ansamblyje, kartu su Gasparu Velička pastatė montazą „Sieną pūtė“, gastroliavo po Lietuvos miestus ir miestelius. Prie Lietuvos antrą kartą artinantis

sovietinei kariuomenei, Metislovas su šeima pasitraukė į Vokietiją ir apsisėjo Augsburgėje. Čia mokytojavo lietuvių tremtinių gimnazijoje ir vadovavo chorui. Lietuvių choras, vadovaujamas iš pradžių M. Leškio, vėliau kompozitoriaus J. Kačinsko, tapo vienu geriausių lietuvių chorų. Kai buvo suorganizuotos tremtinių kuopos, M. Leškys jose dirbo sunkvežimio vairuotoju, o vėliau buvo koncertmeisteriu amerikiečių karininkų klube. 1949 m. gruodžio mėnesį atvyko į JAV ir apsigyveno Omahoje, Nebraskos valstijoje, kur išgyveno iki pat mirties. Lietuvių Enciklopedijoje pateikiama informacija, kad po Antrojo pasaulinio karo į Omahą atvyko 987 lietuviai. Per 1950 m. gyventojų surašymą 521 Omahos gyventojas save įvardino lietuviu. Tai buvo ir iš DP stovyklų, ir ankstesnių emigracijos bangų atnešti lietuviai.

Anot J. Ciceno iki lietuvių iš DP stovyklų atvykimo Omahos lietuvių bendruomenė vegetavo: „Daina – lietuvių sielos atspindys. Kur lietuvis miręs (nors dar ir nepalaidotas!) ar miega (kad ir vaikšto, valgo, dirba darbą kasdieninį, tačiau bendruomeniškai nesireiškia!) dainos nėra.“ Nauja daina atėjo kartu su tremtiniais. Daina ir giesmė sava. Atvykęs į Omahą, M. Leškys aktyviai įsijungė į vietos lietuvių bendruomenės gyvenimą: radęs čia „Rambyn“ choro užuomazgą, jis ėmė jam vadovauti; taip pat vargonavo Šv. Antano lietuvių parapijos bažnyčioje. M. Leškio vadovaujamas choras rengė koncertus, statė muzikinius spektaklius, dainavo Omahos miesto įkūrimo 100-mečio jubiliejiaus iškilmėse, dalyvavo televizijos laidose. 1956 m. dainavo I JAV ir Kanados lietuvių dainų šventėje Čikagoje.

1934 m. Šiauliuose Metislovas sukūrė šeimą su Stefanija Prunculyte. Jiedu susilaukė dviejų sūnų – Gedimino ir Algirdo. Tėvas labai džiaugėsi,

kad sūnūs baigs universitetą. Deja, ankstyva mirtis (sulaukus vos 47 metų amžiaus) Metislovą ištiko, likus vos keturiems mėnesiams iki vyresniojo sūnaus ir keliems metams iki jaunesniojo sūnaus studijų baigimo. Metislovo svajonė išsipildė, tik, deja, jis nespėjo ją pasidžiaugti.

M. Leškio gyvenimas buvo savotiška žinia, kad mokslas, aktyvus visuomeninis veikimas yra vertybės. Šis žinias jis perdavė savo sūnui, o šie ją skleidžia toliau. Mokslą, aktyvią visuomeninę veiklą daugelis vertina pozityviai, tačiau viena yra turėti tam tikras vertybes ir jas laikyti sau, kita – jas aktyviai skleisti.

Stipendija yra finansinė parama, kurią studentai panaudoja savo nuosūdai įvairioms studijų proceso reikmėms tenkinti. Tačiau vardinė stipendija turi ir kitą – simbolinę – prasmę. Stipendija yra simbolinis indėlis, ugantis humanizmą, norą padėti vieni kitiems, mokantis kilnumo, ugantis asmenybę. Sociologai greta kitų filantropinės veiklos teigiamų aspektų pastebi, kad dovanos davimas skatina socialinį aktyvumą, skatina veikti.

Nepriklausomybės po sovietų okupacijos atgavusioje Lietuvoje yra pastebimas socialinių ryšių sutrukinėjimas, asociatyvumo stoka. Galima sakyti, kad Lietuvos visuomenė nėra labai sveika. O anot sociologų, filantropinė veikla yra vienas iš reikšmingų, skatinančių sveikos visuomenės formavimąsi.

Stefanijos ir Metislovo Leškų stipendija, išteigta jų sūnų, kaip ir daugelio kitų lietuvių išeivių įvairi parama liudija jos teigiamą kilnumą, aktyvią jiems svarbių vertybių sklaidą, nepriklausomos Lietuvos ir vakarų pasaulio filantropinę tradiciją. Nepamirštant savo geradarių, mums, kilnumo ir slaugos žinios paliestiems, belieka darbinis šią žinią perduoti kitiems.

JAV LB Krašto valdybos Socialinių reikalų taryba

Ruošia: Aldona Šmulskienė
2711 West 71 Street,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-476-2655; fax. 773-436-6906

NAUDINGOS ŽINIOS

Vaikai ir tėvų skolos

Paprastai suaugę vaikai nėra atsakingi už tėvų skolas. Bet yra išimčių. Jei vaikas kartu su tėvu/motina pasirašo namų paskolos (mortgages) dokumentą ar šiaip paskolos (loan) popierius, vaikas turi tą skolą sumokėti, jei tėvas/motina to padaryti negali.

Tėvų skola gali sumažinti vaikų paveldėjimą, nes skola turi būti sumokėta pirmą, negu paveldėtojai gali gauti pinigų.

Jei tėvas/motina buvo slaugos namuose ir valdžia su Medicaid už jų mokėjo, tai kai kuriose valstijose Medicaid po tėvo/motinos mirties iš jų turto (dažniausiai parduodamo namo) pareikalauja atlyginti už slaugos išlaidas.

Tėvai ir slaugos namai

Daugelyje valstijų reikalaujama, kad asmuo, esantis slaugos namuose, neturėtų daugiau kaip 2,000 dol. santaupų ar akcijų. Namų vertė neįskaičiuojama norint patekti į slaugos namus, bet valstija bandys atsiimti pinigų už suteiktas paslaugas slaugos namuose namą pardavus po tėvo/motinos mirties. (Sutuoktiniams ar išlaikomiems vaikams leidžiama gyventi tame name iki mirties).

Kada asmuo paduoda prašymą būti priimtam į slaugos namus, valstija žvelgs 36 mėnesius atgal (kai kuriems „trusts“ – 60 mėnesių atgal), kad nuspręstų, ar prašytojas perleido turtą už mažiau, negu biržos vertė vien dėl to, kad gautų Medicaid.

Jei taip būtų, taikoma bausmė – Medicaid nemokės už tam tikrą slaugos namuose buvimą laiką. Tas laikotarpis yra nustatomas, padalijant perleistą turtą vertę iš mėnesinio mokesčio vidurkio už slaugos namų patarnavimus toje valstijoje.

Pvz., santaupų turinti vyresnio amžiaus moteris, šešis mėnesius prieš išeidama į slaugos namus, savo turtą atiduoda vaikščiams. Butų labai sunku įrodyti, kad ji tai padarė, neturėdama tikslo gauti Medicaid.

„Social Security“ išmokos JAV piliečiams, dirbantiems kituose kraštuose

Jei asmuo, pvz., iki 2003 m. dirbo JAV, o vėliau persikėlė į Kanadą ir ten dirba, toks asmuo gali gauti pensijines „Social Security“ išmokas už išdirbtą laiką JAV. JAV turi sudariusios sutartis su 20 valstybių. Tarp tautiniai susitarimai panaikina dvigubą apmokestinimą. Daugiau informacijos šio klausimu galima rasti internete www.socialsecurity.gov ieškant „International ISSUE arba galima rašyti Social Security Administration, Office of International Programs, P.O. Box 17741, Baltimore, MD 21235-7741.

Dėl kai kurių telefono numerių

– tiksliau dėl sukčiavimo jais. Pvz., sukčiai paskambina jums ir prikalbina, kad perjungtumėte jį su kitu telefonu paspaudžiant *72, 72 # ar 90 #. Tie numeriai suaktyvina jūsų telefonų perjungimą su kitu numeriu (sujungia su jums skambinusio sukčiaus suokalbiniu) ir tai įgalina skambintoją skambinti „long distance“, bet už tuos pokalbius užmokėti reikės skams. Sukčiai palaukia, kol jūs padėsite ragelį ir tada skambina iki soties. Tai gali tapti, kol „call forwarding“ padaromas neaktyviu. Skambintojai būna paprastai iš kalėjimų, kur mažesniems nusikaltėliams skirtuose kalėjimuose telefonų galima naudotis visą parą. Pvz., Floridoje paskutiniai mėnesiai taip buvo padaryta daugiau, negu 50,000 dol. vertės skambinimų. Paprastai pirmiausia išgirstama: „Ar priimate skambutį „collect“ ir, jei priimate, išgirstate įvairių prašymų, tarp jų ir 72 # perjungimo prašymą ar kt. „forwarding number“. Jei to prašo jums nepažįstamas asmuo, geriausiai visai nepriimti „collect“ ir padėti ragelį.

(Bus daugiau)

(Medžiaga – pagal AARP mėnesinius žiniaraščius)

Stefanijos ir Metislovo Leškų stipendijų įteikimo šventės dalyviai.

A. Vaitkevičiaus nuotrauka.

POPIEŽIAUS LAIDOTUVĖS VATIKANE

Per televiziją matytas bu-
dėjimas po popiežiaus Jono
Pauliaus II langais priminė
Pasaulio jaunimo dienas, vir-
pulį širdyje, laukiant miniai
pasirodysiančio šventojo Tėvo.
Tuomet jau šmėkštelėjo mintis,
jog ten norėtų būti kiekvienas
tikintysis.

Iškeliajimas į amžinuosius
namus. 26 minutės varpų
skambesio. Mintyse besikarto-
jantys žodžiai: „Aš pas jus eju,
dabar jūs pas mane atėjote“.
Suvokiau, jog tai ne tik padėka,
bet ir kvietimas.

Žmonės bijo viešumos. Per
daug atviras lietuviuose buvo
popiežiaus veidas tą pasku-
tinių žemiškų Velykų rytą.
Bijome tikro, nesuvaldinto bu-
vimo. Per daug maištingas savo
atvirumu atrodė popiežius lie-
tuviams. Keistas kvietimas pili-
grimystei į laidotuves televizio-
niaus bėgančioje eilutėje visą
antradienio vakarą. Jau kita
rytą suėjome visi iš skirtingų
parapijų, skirtingų miestų,
skirtingo amžiaus. Įkvėpiantys,
palydintys katedros klebono
žodžiai ir išvažiavimas. Kelionė
į ten — į šventąjį miestą, ne-
drasūs prisistatymai. Visi 50 —
tokie skirtingi, o kartu panašūs.
Panašūs, nes išgirdo kvietimą.
Jį supratome visi. Vaziavome
pabūti su visuotine Bažnyčia,
atsisveikinant su vienu iš mūsų
— Karoliu Wojtyła.

Mintyse keitėsi kadrai: jau-
nimo teletiltas prie Kryžių kal-
no, šventosios Mišios ten pat,
aukamos popiežiaus, į kurias

mus, tris mažus vaikučius,
vežėsi tėvai, Pasaulio jaunimo
dienos 1997, 2000 metais, gilus
švento Tėvo veidas Kryžiaus
kelyje 2002 Pasaulio jaunimo
dienose Kanadoje. Visur ten
buvo jis — Bažnyčios Gany-
tojas, kuris savo buvimu liudijo
tikėjimą, viltį ir meilę. Kokia
dar jėga galėtų sukviesti šimtus
tūkstančių jaunų širdžių?

O dabar — paskutinė žemi-
škoji didžioji Žmogaus kelio-
nė. Ką daugiau, išskyrus maldą,
mes Jam begalėje duoti? Lie-
tuviai santūrus. Liūdną žinią
sutiko ramiai, kiekvienas atsi-
sveikino prie TV ir išėjome
toliau gyventi. Tik pakeistos TV
programos rodė poreikį sugrįžti
prie dvasinio maisto.

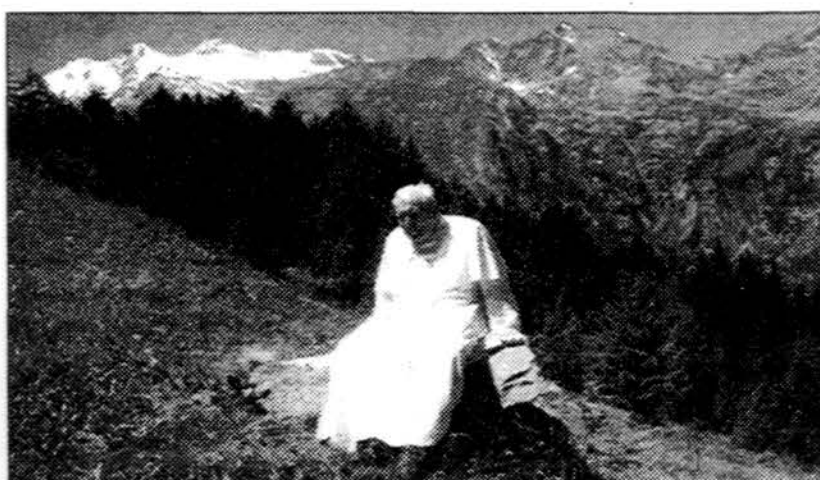
Nežinojome, ar spėsime, ne-
žinojome, ar pateksime į Romą,
Vatikaną, ką jau kalbėti apie
nakvynę lovose, ar vaziuojan-
čios grupės pasirinkimą pagal
simpatijas. Ji gi ir tebuvo vienai.
Bet turėjome tikslą. Nežino-
mė visuomet baugina, bet
mūsų buvo daug ir tikėjome
Šventosios Dvasios vedimu.

Laikas kelyje neprailgo —
bendra malda, giesmės, tylūs
pasidailijimai ir džiugesys. Taip
— džiugesys keliaujant į
Palydėjimą. Rodos, čia netinka
žodis „laidotuvės“. Šventasis
Tėvas užgimė Dangui. Maldoje
lyg patys žodžiai pynėsi —
meldžiamės už Tave, melskis už
mus. Kiekvienas žmogus jam
svarbus ir jis pats toks šiltas ir
savas kiekvienai tautai, tau-
telei. Tikrasis Viešpaties Pa-

siuntinys, kuris be galo daug
pasakė per paskutiniuosius sa-
vaites, net po atsisveikinimo su
žemiškąja butimi.

Meldėmės už visus keliau-
jančius pas šventąjį Tėvą. Šim-
tai autobusų, lengvųjų automobi-
lių riedėjo tuo metu į miestą,
kurio link veda visi keliai. Nie-
kas jiems neliepė atvažiuoti,
niekas nekviatė, tik meilė šven-
tajam Tėvui. Noras pabūti su
juo ir visa Bažnyčia plėstė plešę
iš kasdienybės ir siuntė ten — į
paskutinę Pasaulio visų kartų
jaunimo dieną. Tai buvo didžia-
sios meilės ir pasiaukojimo iki
mirties atsakas. Jis mylėjo ne
veltui, ne veltui aukojosi.
Nestojome ilgeti, nedarėme il-
gų pertraukų, skubėjome. Ket-
virtadienio vakarą jau buvo-
me prie Romos. Sustojus auto-
busui, privažiavo moteris, kuri
supratusi, jog nerandame kelio,
pasislūpė palydėti į apsisistojimo
vietą. Dar prie Italijos sienos
buvo nukreipti į Tor Vergatą —
tą patį lauką, kuriame
Jubiliejiniais metais 2,5 mln.
jaunų žmonių iš viso pasaulio
budėjo, meldėsi drauge su šven-
tuoju Tėvu. Pasidaliję 30
Lietuvos vėliavėlių, išsiskirs-
tėme. Nakvynės vietoje laukė
įrengti lauko ekranai, didžiulis
palapinių miestelis. Piligrimais
visą naktį nemokamai autobu-
sais vežami iki metro, į Romą.

Naktis Romoje — tuščios
gatvės, žymiai mažiau triukš-
mo nei įprastai, su vėliavomis
vaikščiojantys lenkų piligrimų
grupeles.

Šv. Tėvas Jonas Paulius II. Šv. Rašte rašoma, kad Kristus, ieškodamas
ramybės valandėles maldai, pasitraukdavo į kalnus. Ir popiežius atrada-
vo paguodos vienetį su savo Viešpačiu, Jo didingų kalnų panoramoje.

Radio Vaticana nuotrauka.

Paryčiui prie Vatikano
išvydome keliomis eilėmis mie-
gančius piligrimus. Koks stip-
rus noras juos čia atvyti su
didžiulėmis kuprinėmis, mie-
gamaisiais ir kilimėliais? Tik 7
valandą ryto pradėjo leisti pili-
grimus ant tilto, vedancio į
gatvę Vatikano link. Netrukus
mūsų, 11 asmenų grupelę,
pavijo lietuvė, dešimtus metus
gyvenanti Monake. Ji be galo
apsidžiaugė, pamačiusi mūsų
vėliavą (tai buvo ateitininkų
vėliava, kurios spalvos sutam-
pa su Lietuvos trispalve).

Pasistūmėjome nedaug. To-
lumojė palmės užstojo ekranus,
o Šv. Petro bazilikos kupolas
atrodė nepasiekiamai toli. Dau-
gybė lenkų, šiek tiek prancūzų,
anglakalbių ir žmonių iš Rytų
Europos — visi stovėjo susispu-
dę, kiti bandė stumtis į priekį.

Aprimus judėjimui sutūpė-
me, susėdome (vis dėlto 1,5 pa-
ros autobuse ir naktis Romoje
jėgų nepridėjo), tačiau nuolati-
nis paramedėjimas ir noriniųjų
patekti į Šv. Petro bazilikos

aištę judėjimas neleidė pail-
sėti. Susibūrę į ratelį, ėmėme
melsit popiežiaus taip mylimą
rozinio maldą.

Vis labiau kaistantis oras ir
nuovargis kėlė minios susier-
zinimą. Pajutome, jog atsidarę
praėjimais. Tuomet, susirinkę
daiktus ir laikydami vieni ki-
tus, pajudėjome į priekį. Iškel-
tos vėliavėlės neleidė atsikirti
vieniems nuo kitų. Bronelė iš
Monako skubėjo mūsų priekyje.
Greitu žingsniu ėjome, kalbė-
dami maldos žodžius ir spin-
dintais veidais. Atrodė, jog visi
tik guli, sėdi, o mums visi takai,
vedantys altoriaus link, atviri.
Siūlomam vanduo, rankų jude-
siais rodomas kelias ir nestab-
domas ėjimas.

Ir štai mes čia — tarp Ba-
zilikos ir vidury stovinčio obe-
lisko, tikriausiai antrajame nuo
priekio sektoriuje. Šalia girdėti
giedamas 2005 metų Pasaulio
jaunimo dienos (PJD) Kelne
himnas. Sustojome prie vokie-
čių su Vokietijos ir PJD vėlia-
vomis. Jau vargonams skam-

bant užbaigėme taip ir nenu-
trūkusią rozinio maldą, su ku-
ria atėjome. Sunku buvo pati-
kėti, jog altorių matome savo
akimis, ne vien tik ekranuose.

Žinoma, mūsų mažytės vė-
liavėlės paskendo tarp šimtų
plėvėsuojančių Lenkijos vėlia-
vų, tačiau, svarbiausia, jog ir
mes, lietuviai, buvome ten —
Šv. Petro bazilikos aikštėje,
kurioje visa Bažnyčia atsisvei-
kino su šventuoju Tėvu. Galbūt
keistai atrodė lietuviams sėdin-
tiems prie TV plojimais ir skan-
duotės. Gaila, jog tuo metu
nerodė žmonių veidų. Ašaros ir
džiugesys vienu metu. Pagarba.
Kaip mes — ten būnantys —
kitai galėjome padėkoti po-
piežiui už jo įvykdytą Misiją iki
galo?

Minia, šūksniai, plojimai.
Tai ne viskas. Kiekvienas ten
buvęs dėkojo už šventąjį Tėvą.
Mes kiekvienas atskirai, ne
kaip minia, jautėmės jo mylimi
— todėl ten atėjome. Ne bandos
jausmo vedami, bet stumiami iš
vidaus buvome ten su broliais
ir seserimis kuriam laikui
atsisveikinti su mus užauginu-
siu ir vedusiu šventuoju Tėvu.
Buvome vienybėje — kartu
liudijome jo nuveiktus darbus,
kartu atidavėme jam pagarbą
— ramybės palinkėjimu, iškel-
tomis rankomis, šv. Mišių
auka.

Ar esate matę, kaip vaikelis
atsisveikina, kai jį palieka
mama? Ilgai ilgai mojuoja,
paeina, atsigriežia ir vėl moja...
Kada paskutinį kartą moję
atvira iškelta ranka atsi-
sveikindami? Kameros to
neperdavė. Pakėlus popiežiaus
karstą, pradėjo kilti ir tuščios
žmonių rankos, delnai, lyg
viską atiduodant, atsuktos į
priekį. Lėtos rankų bangos vil-
nijo po visą aikštę, kunai ke-
liaujant į Baziliką — pasku-
tinią ir trumpiausią jo žemės
kelionę.

Neskambo liūdna muzi-
ka, nesiskleidė chrizantemų
kvapas, tik lėtai, bet didelio
trūkumo skirstėsi ramūs
žmonės.

Šventasis Tėve, melski už
mus. Žiūrėk į mus pro savo Tė-
vo karalystės langą danguje...

Živilė Šeporaitytė
Žurnalo „Ateities“
redaktorė

IŠJUS POPIEŽIUI JONUI PAULIUI II

Dievybės ilgesys
Tau nedavė ramybės
Ir vis kartojai:

Aš čia pat,
Ateik!
Ir kuo toliau
Vis darėsi smalsu,
Ir slėpingai įdomu.
Aš laukiamas esu.
Ir pažadai bekrasčiai.
Javų laukai,
Kur akys neaprepia.
O kur pjovėjai?

Ar girdi?
Pjūtis juk didelė,
Kaip mes — ten būnantys —
kitaip galėjome padėkoti po-
piežiui už jo įvykdytą Misiją iki
galo?

Minia, šūksniai, plojimai.
Tai ne viskas. Kiekvienas ten
buvęs dėkojo už šventąjį Tėvą.

Mes kiekvienas atskirai, ne
kaip minia, jautėmės jo mylimi
— todėl ten atėjome. Ne bandos
jausmo vedami, bet stumiami iš
vidaus buvome ten su broliais
ir seserimis kuriam laikui
atsisveikinti su mus užauginu-
siu ir vedusiu šventuoju Tėvu.

Buvome vienybėje — kartu
liudijome jo nuveiktus darbus,
kartu atidavėme jam pagarbą
— ramybės palinkėjimu, iškel-
tomis rankomis, šv. Mišių
auka.

Ar esate matę, kaip vaikelis
atsisveikina, kai jį palieka
mama? Ilgai ilgai mojuoja,
paeina, atsigriežia ir vėl moja...
Kada paskutinį kartą moję
atvira iškelta ranka atsi-
sveikindami? Kameros to
neperdavė. Pakėlus popiežiaus
karstą, pradėjo kilti ir tuščios
žmonių rankos, delnai, lyg
viską atiduodant, atsuktos į
priekį. Lėtos rankų bangos vil-
nijo po visą aikštę, kunai ke-
liaujant į Baziliką — pasku-
tinią ir trumpiausią jo žemės
kelionę.

Neskambo liūdna muzi-
ka, nesiskleidė chrizantemų
kvapas, tik lėtai, bet didelio
trūkumo skirstėsi ramūs
žmonės.

Šventasis Tėve, melski už
mus. Žiūrėk į mus pro savo Tė-
vo karalystės langą danguje...

Živilė Šeporaitytė
Žurnalo „Ateities“
redaktorė

Rašinių apie Tėvynę konkursui pasibaigus

„Tavo dūmai, tėviške, ne-
kartus, / Ir nedygus einančiam
takui“, — tragiškaisiais 1944
rašė Bernardas Brazdžionis,
poetas, likimo nublokštas ir
tolimus kraštus. Karas, abejo-
nės dėl to, kas laukia ateityje,
anuomet vertė ne vieną pasiri-
nkintį emigrantą daliai. Atsidūrę
toli nuo Tėvynės, skausmingai
išgyveno priverstinį išsisky-
rimą. To meto žmonės, matyt,
nebuvo sunku atsakyti į kla-
simą, kas yra Tėvynė. Tai — vis-
kas, kad žmogui brangiausia.
Kad ir vienišas galulaukės
beržas, kurį aplankyti gali tik
sapnuose, nes esi už tūkstančių
kilometrų. Jos netekęs pasijun-
ti tarsi našlaitis.

Mes gyvename kitu laiku —
laisva šalis, laisvi žmonės,
patys pasirenkantys, kur jiems
geriau gyventi, vis dažniau save
vadinantys kosmopolitais. Gal
todėl nelegva, kai reikia pas-
varstyti, kas mus asocijuoja

su žodžiu „Tėvynė“.

Širvintų rajono Musninkų
vid. mokyklos globėja Marija
Remienė 15-ųjų Lietuvos nepri-
klausomybės atkūrimo metinių
proga paragino mokinius daly-
vauti rašinių konkurse ir iš-
sakyti savo mintis apie žmo-
gaus ir Tėvynės ryšį, pasvars-
tyti apie tai, ką Lietuvai davė
atkurtos nepriklausomybės me-
rimai. Konkurse panor dalyvauti
dešimt vyresniųjų klasių moki-
nių. Parašyta gražių lyrininių
darbų, prasmingų publicistinio
pobūdžio tekstų. Darbų vertini-
mo komisijai nelengva buvo
išrinkti, kas nugalėjo, nes kiek-
viename rašinyje galėjai rasti
įdomių pastebėjimų, nesume-
luoto jausmo atspindžių. Svars-
tyta, diskutuota ir nutarta: pir-
mają vietą laimėjo 9b klasės
mokinė Eglė Misevičiūtė, antrąją
— 12 klasės mokinys Gytis Ro-
žanskas, trečiąją — taip pat 12
klasės mokinys Mykolas Vadišis.

Savo rašiniuose apie Lie-
tuvą mokiniai kalbėjo:

„Tą vakarą senelių namuo-
se suradau laikraštį. Paėmiau
jį ir rankas ir pradėjau vartyti.
Nespailvoti paveikslėliai man
pasirodė neįdomūs. Todėl spau-
dinę padėjau į šalį ir ėmiau
žaisti su savo mylimiausiu lele.
Atėjus senelė rado netvar-
kingai ant lovos numestą
laikraštį. Ji pakėlė leidinį,
pasisodino mane ant kelių ir
ėmė garsiai balsu skaityti.
Skaitytė lėtai, neskubėdama, aiš-
kiai tarmė kiekvieną raidę,
pabrėždama kiekvieną žodį.
Pajutau, kaip virpa senelės
rankos, pakėliau į ją savo akis
ir pamaciau senelės žvilgsnį,
gilų, susimąstiusį. Jos skruos-
tė riedėjo ašara, kurią lyg dei-
manto krislėlį sugavo mano
žvilgsnis. Paėmiau drebantį
senelės rankas ir paklausiau,
kas atsitiko. Senelė man tēpa-
sakė: supras, vėliau supras.“

(Iš Eglės Misevičiūtės rašinio).

„Vakar... Dar vakar rūkas
dangstė išvargintą mano širdį, o
lėtapėdis gyvenimas ramiai ir
tyliai tamsiais lapais dangstė
mano pavargusį veidą ir slėpė
dangų. Bet šiandien pakilo vė-
tra ir nesuvaldomas džiaugsmo
vėjas išblaškė liudiesi ir skaus-
mo debesis. Vienu rankos mos-
tu, vienu gūsiu nunešė juos toli
toli. Džiaugsmas! Ar jaučiate?
Lyja džiaugsmu! Lengvais ir
švelniais laimės lašukais jis
laisto mano širdį. Ilgai ir tyliai,
neramiai saugotas žodis dabar
lyg visagalis ugnikalnis išsi-
veržia iš mano širdies. Laisvė.
Ar girdi? Laisvė! Ar jaučiate,
koks gausus šis iš Dievo širdies
atskriejęs žodis? Ar matote,
kaip jo atsigerti skuba ankstyvo
rytmečio paukščiai, iš miego
pabudę vaikai ir pro debesis
pagaliau mūsų akis nusprendu-
si sušildyti saulei?

Sunku žodžiais išreikšti,

koks jausmų mišinys dabar
vertia mane bėgti tiesiog į gatvę
ir savo šypsena apglebti kiek-
vieną, kuris man nors ir nepa-
žįstamas, bet be galo artimas!
Aš bėgu! O, Dieve, aš skrendu!“
(Gytis Rožanskas mintys).

„Aš pats mačiau, kaip mano
seneliai ir tėvai statė Valstybės
namo sienas, mūrį plytą po
plytos. Dabar atėjo mano, jauno
žmogaus, eilė padėti kurti ryto-
jų ir pasistengti, kad atei-
nantioms kartoms Lietuvos
kaime būtų gera, kad mūsų
vaikai nesižvalgytų pavdydžiu
žvilgsniu į kaimynų kiemus, o
patys stebintų visus nuširdu-
mu, draugiškumu ir, žinoma,
savitumu. Tik išmokę didžią
tėvynės istoriją, lietuviai suge-
bės išlikti vieninga tauta, o
Lietuvos kaimas bus didelis ir
graus. Tikiuosi, kad mano
anūkai ir jų vaikai, vaikų vaikai
taip pat mylės savo Tėvynę kaip
ir aš ir galės ištarti: „Esu

Lietuvis ir tuo didžiuojuosi!“
(Mykolas Vadišis).

Grazios jaunuolių mintys.
Ką gali žinoti, į kokias tolybes
gyvenimas juos kvies. Galbūt
suvokimas, kad esi lietuvis,
kada nors padės jiems nepa-

Prelatas Vytautas Steponas
Vaiciūnas
Vytauto Didžiojo universiteto
Katalikų teologijos fakulteto
Dekanas
2005 04 03

klusti svetimos pievos ir, pla-
tųjį pasaulį (kaip toje pasakoje)
apkeliavusius, ves namo, ten,
kur „nedygus einančiam takui“.
Tikėjime.

Mokytoja
Snieguolė Urbonavičienė

„AŠ TAVO DVASIAJ SAVYJE JAUČIU“

„Aš tavo dvasią savyje

jaučiu“

Europos vidury tarp

žvaigždžių, gintarų,

Yra tokia šalis.

Europos vidury tarp rytų,

vakarų,

Ir tu ten gyveni.

Europos vidury vakarais tu

girdi ošimą jūros

Ir nori būt, būt jos dalimi.

Taip dainuoja populiarie li-
tuvų grupė. Jos nariai savo
dainoje gana tiksliai apibūdina
lietuvi, gyvenantį Europos vi-
durėje ir svajojantį, labai daug
suvajojantį.

Neseniai draugų būrelyje
kabėjom apie tai, ko kiekvienas
tikimės iš savo ateities, ko no-
rime būti, ar galėtume ką nors
pakeisti, padaryti, kad gyven-
tume geriau, gražiau, negu
gyvenome iki šiol?

Labai daug ir įvairiomis
temomis vyko diskusijos, o
žodžiai liejos lyg iš gausybės
rago. Vieni norėjo tapti dak-
tarais, kiti — išvykti ir dirbti
užsienyje, treči teigė, kad jiems
geriausia čia, kur gyvena. Jie

žadėjo Kernavėje — buvusioje
Lietuvos sostinėje — sukurti
„versliuką“ ir ilgai bei laimingai
gyventi. Visi pasakojimai atrodė
tarsi iliuzija, tarytum sapnas,
kurio išsipildymo laukiamas
kiekvienas, o kol tai įvyks, dar
daug vandens nutekės, dar
daug pamatysime ir patirsime.

Ateitis! Ateitis! Ateitis! Ir
kodėl visi apie tai šneka? Gal
kiek su humoru, lengvabūdiš-
kai? Nejaugi negalime pa-
galvoti apie praeitį, kuri Lietu-
vai nepagailejo nei gerų, nei
sunkių laikų. Jeigu gatvėje pa-
klaustume praivių, kas buvo
Lietuvos karalius, koks kuni-
gaikštis apgynė šalį nuo kry-
žuotųjų „žalgirio“ mūšyje, įdo-
mu, ar sulauktume neteisingų
atsakymų. Kiekvienas apie
šiuos įvykius nors kiek žino, na,
o apie ne tokius didingus laikus,
kai šalis kentė rusų priespaudą,
ar kas apie šiuos laikus ką nors
girdėjo? Didžiutis galima ne
vien laimėjimais, didžiutis ga-
lima ir bandymais laimėti.

2005 m. Lietuvai yra ypa-
tingi, nes tai — 15-osios Lietuvos
nepriklausomybės atkūrimo

metinės. Galime drąsiai sakyti,
kad mes esame lietuviai, vieni-
naga, nesuskaldyta valstybė,
kuri nepriklausoma gyvuoja jau
15 metų.

Lietuviai pirmuosius tau-
tinio atgimimo žingsnius žengė
1988 metais, sukurdami Lietu-
vos persitvarkymo Sąjūdį, kurio
tikslas buvo atkurti nepriklau-
somybę. Lapkričio mėnesį lietu-
vių kalba buvo pripažinta vals-
tybine. 1989 m. pirmą kartą
sovietmečiu Lietuvoje viešai
paminėta Vasario 16-oji. Vėliau
lietuviai dar drąsiau ėmė rei-
kalauti nepriklausomybės: 1989
m. rugpjūčio 23 d. Baltijos kely-
je lietuviai, latviai ir estai, su-
sikibę rankoms parodė trijų
Baltijos šalių gyventojų vieny-
bę. Šis įvykis dar ir dabar nėra
užmirštas. Juk suburti tiek
žmonių, kurie stotų šalia savo
kaimyno, paduotų jam ranką ir
kartu kovotų už savo ateitį,
nėra taip jau lengva.

Kad ir kaip SSRS nenorėjo
iš savo sudėties paleisti Lietu-
vos, kad ir kaip stengėsi su-
trūdyti, visgi 1990 m. kovo 11
d. Lietuva atkūrė savo nepri-

klausomybę. Žmonių ryžtas ir
noras turėti nepriklausomą vals-
tybę iškilo aukščiau už viską.
Todėl dabar turime nulenkti
galvas prieš tuos, kurie padėjo
mums užaugti saugioje valsty-
bėje, kurie nepabogė grasinimu,
kurie aukojosi vardan Lietuvos.

Šiandien gyvename nepri-
klausomoje valstybėje. Joje
augame, mokomės, bendrauja-
me, švenčiame įvairias šventes.

Prisimenu, kaip prieš de-
šimt metų Vėlykų sulaukiau
pas senelius. Visa šeima buvo
kartu, visi tokie gražūs, vienin-
gi. Mes sėdėjome prie stalo ir
daužėme margučius. Senelis
raikė duoną, kuri pakvipo po
visus namus. Buvo taip gera,
jauku. Namuose jutome šilumą,
sklandintą nuo židinio. Ugnis
žaidė ramiai, tingiai. Visi jau-
tėmės lyg sapne, toli atitrūkę
nuo viso pasaulio.

Tą vakarą senelių name
suradau laikraštį. Paėmiau jį ir
rankas ir pradėjau vartyti. Ne-
spailvoti paveikslėliai man ne-
kėlė jokio įdomumo, todėl laik-
raštį numetiau šalia savęs, ir
ėmiau žaisti su savo mėgstai-
miausia lele. Atėjusi senelė rado
netvarkingai ant lovos numestą

laikraštį. Ji pakėlė leidinį, pasi-
sodino mane ant kelių ir ėmė
garsiai skaityti. Ji skaitė lėtai,
neskubėdama, pabrėždama
kiekvieną žodį, sakini. Baigusi
skaityti, senelė giliai atsiduso,
dar kartą man parodė nuot-
raukas, išspausdintas laikrašty-
je. Pajutau, kaip virpa senelės
rankos, pakėliau į ją savo akis
ir pamaciau jos žvilgsnį, gilų,
susimąstiusį. Skruos-
tė riedėjo ašara, kurią lyg dei-
manto krislėlį sugavo mano
žvilgsnis. Paėmiau drebantį
senelės rankas ir paklausiau,
kas atsitiko. Senelė man tēpa-
sakė: supras, vėliau supras.

Dabar aš jau žinau, kodėl
taip susigraudino mano senelė,
skaitydama laikraštį. Prieš de-
šimt metų buvau per mažą, kad
suprastčiau, o dabar suprantu.
Tą Vėlykų vakarą, degant žid-
nių ugnelei, aš atradau laikraš-
tį, kuriame buvo aprašyti sausio
13-osios įvykiai. Mano seneliai
ši laikraštį saugojo labai ilgai,
jis priminė, kiek daug žmonės
paaukojo vardan nepriklausoi-
mybės. Supratau, jau moku ir
ašara išskaityti, riedėjusią
skruostu.

Nebežinau, ar dabar dar

rasčiau laikraštį ar kitokį lei-
dinį, išspausdintą tuo laiku. Gal
daugiau ir rankas nebepaimsiu
tokių skaudžių Lietuvai įvykių
liudininko. Vis dėlto džiauguosi
dėl vieno dalyko: aš pagaliau
žinau, ką žmonėms reiškia ne-
priklausomybė.

Ne visi tai žino, ne visi tai
vertina. Dauguma žmonių lai-
mės nori ieškoti toli, už jūrų
marių. Dauguma nebijo rizi-
kuoti ir dėl takelio meta kelią.
Juk tiek daug lietuvių šiandien
gyvena toli nuo tėvynės. Vie-
niems pasiseka, o kiti svetimoje
šalyje kėnčia dar didesnį vargą.
Ir turistai vis dažniau renkasi
užsienio poilsavietes, kurortus.
Nejaugi neliko vietų, kurių neap-
lankė lietuvis savo Gimtinėje?

Ta laimė, kodėl kiekvienas
negali jos rasti tose vietose, kur
gyvena? Juk jos nereikia taip
toli ieškoti. Ji čia pat, tik gal ne
visi yra tokie akylai, kad ją
pastebėtų?

O kur manoji laimė vėl
prapuolė,
Nejaugi dingo ji slapčia?
Kodėl man niekas nepasakė,
Kad ji išėjo tyliai su audra?
O gal nedingo laimė, ne?
Gal vis dar laukia ji šalia,

Kol aš atrasiu vėl iš naujo ją.

Šį eilėraštį sukuriau, kai
man buvo liūdna. Gal ir aš tada
nepastebėjau laimės, kuri buvo
man už nugaros, kuri tyliai
laukė, kol vėl į ją prabilusi. O
juk man laimė yra tėvynė,
šeima, namai. „Ar daug žmogui
reikia?“ — klausė vienas poetas.

„Nūnai, tėvynė, mūs likimai
susipynė. / Aš tavo dvasią savy-
je jaučiu.“ — rašė A. Mickevičius.
Šie žodžiai man giliai įstrigo
atmintyje. Tikiu, kad žmogus
yra artimai susijęs su savo
tėvynė. Šeima ir namai yra ten,
kur jaučiame šilumą, tarpu-
savio supratimą, meilę, paramą.
Mes — lietuviai, lietuviai esame
gimę, ne veltui mūsų prosne-
liai šitaip kovojo. Jie tikėjo, kad
ateinančios kartos padarys
pasaulį gražesnę ir laimingesnę.
Neturime teisės nuvilti jų,
kurių vardai jau nubluko.
Turime savyje išgirsti

DRAUDIMO PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE
Automobilio, namų,
gyvybės ir sveikatos draudimai
Select agent Barbara Murray
Prasite Raso - kalba lietuviškai
5710 W. 95 St., Oak Lawn, IL
708-423-5900

STATE FARM INSURANCE
Automobilio,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukšė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

AMERICAN FAMILY INSURANCE
AUTO, NAMŲ, URSIŲ, SVEIKATOS, GYVYBĖS
Aukšto lygio aptarnavimas, patikimas draudimas, draugiška atmosfera
ALINA GRINKEVICIUS
INSURANCE AGENCY
3743 PRAIRIE AVE., BROOKFIELD, IL 60513
Ofisas: 708-485-7212
Fax: 708-485-7273
E-paštas: agrinkev@amfam.com
24 val. pranešti apie nelaimę
nemokamu tel: 800-374-1111

Kraustymosi paslaugos
MOVING
Ilgametis profesionalus kraustymas Čikagoje ir į kitas valstijas.
GEDIMINAS
708-387-9144

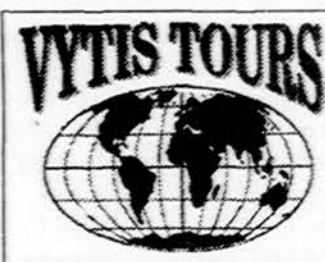
...IVAIRŲ...

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/CA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

IŠVEŽAME nereikalingus daiktus, statybines šiukšles, betoną, metalą. Perkraustome.
Tel. 708.447.0812, 708.275.1306, Sigita

VILNIUS 2005

SKRYDŽIAI FINNAIR ir kitomis oro linijomis iš įvairių JAV miestų. Grupės ir pavieniai keliautojai. PIGIAUSIOS KAINOS!!!

40-24 235th Street Douglaston, NY 11363
Tel. 718-423-6161 1-800-77-VYTIS
Fax. 718-423-3979
E-mail: vyttours@earthlink.net
Web site: www.vyttours.com

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Vilniaus Dienos, turistinė kelionė 2005 m. rugsėjo 8-19 d.
Skambinti Ritai

Rita Penčylionė tel/fax 708-923-0280
E-mail: pencylar@comcast.net

Bronė Barakauskienė tel. 708-403-5717
Fax 708-403-4414; E-mail: mamabar3@aol.com

NAMŲ REMONTO IR STATYBINĖS PASLAUGOS

AMBER CONSTRUCTION Co.
Dengiami stogai, kalamas „siding“, atliekami cemento, „plumbing“ bei kiti namų remonto darbai.
„Licensed, insured, bonded“
Skambinti Sigitai,
tel. 773-767-1929.

STASYS CONSTRUCTION
Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas, priestatai, keramikos plytelės, „siding“, „soffits“, „decks“, „gutters“, „plokštės“, „shingle“ stogai, cementas, dažymas. Turu darbo draudimą. S. Benetis, tel. 630-241-1912

SIŪLO IŠNUOMOTI

Išnuomojamas apšildomas 4 kamb. 1 mieg. butas (67 & Whipple apyl.) \$415 į mėn. (ir daugiau) + „security“
Tel. 773-434-4543.

Woodridge išnuomojami 1-2 mieg. naujai suremontuoti butai. 1 mieg. — \$620-\$650; 2 mieg. — \$710-\$750.
Tel. 630-910-0644, Jana.

AgS Šildymas Saldymas
6568 S. Kedzie Chicago, IL 60629
Prėkya, instaliavimas, aptarnavimas
— Licensed — Bonded — Insured
7 dienos val. per savaitę
773-778-4007
773-531-1833

SIŪLO IŠNUOMOTI

Išnuomojamas gražus 2 mieg. butas naujame name su baldais ar be.
Į vakarus nuo Kedzie Ave.
708-656-6599

Išnuomojamas 3 kamb. 1 mieg. butas.
\$430 per mėn.
Tel. 708-275-2070

KEDZIE/72 ND ST.
HEATED 4 ROOMS APT. 2
BEDROOMS. STOVE&REFR.
DEPOSIT REQUIRED.
TEL. 773-544-9018;
630-853-0184.

LOT Lufthansa SAS FINNAIR KLM
doleris.com
tickets@doleris.com
1-800-514-9989
PIGIAUSI AVIA-BILIAI LIETUVA IR EUROPA

ATLANTIC Express Corp. 1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com
8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

- Ocean Freight** Krovinų gabavimas laivu į visas pasaulio šalis.
- Auto Export** Krovinų gabavimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.
- Small Packages** Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.
- Air Freight** Automobilių perkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.
- Trucking** Krovinų pervežimas visoje Amerikoje.

TURBUT REMIGULIS KAZKA LEPTELEJO VISI IS JAV TEIRALIASI MANOJO KAVOS SU BRENDŽIU RECEPTO!

IS NAMU IR MOBILIAUS TIK 11.9 ct/min. JAV RYŠIŲ V.6 LITCOM 1st 1995 m. REGISTRUOKITĖS LIETUVISKAI 708 386 0556 ACCERIS PARTNERS ATTORNS. JAVIŠKIE VAIKŲ KLIJUTAMS

NEKILNOJAMASIS TURTAS

Drake Did It Again!
5 S. Prospect, Clarendon Hills, Illinois 60514
Reda Blekys
Office: 630-325-2800
Mobile: 630-745-7593
Fax: 630-325-7010
Profesionalus asmeninis patarnavimas. Patirtis mieste ir priemiestuose. Nemokamas nekilojamojo turto įkainavimas. Prieš parduodant ar perkant, kreipkitės į Drake Realtor

Century 21 Pro-Team
Bus.: 708-361-0800
Voice Mail: 773-854-7820
Fax: 708-361-9618
E-mail: d.i.mayer@worldnet.att.net
DANA ŠČERBAITĖ MAYER
Jei norite parduoti ar pirkti namus mieste ar priemiestuose, kreipkitės į DANUTĖ MAYER. Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja nuo 1986 m. Nuosavybių įkainavimas veltui.

Century 21 Accent Homefinders
9201 S. Cicero
Oak Lawn, Illinois 60453
Business 708-423-9111
Voice Mail 708-423-3374
Fax 708-423-9235
Pager 312-707-6120
Res. 708-423-0443
ASTA T. MIKUNAS
Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime mieste ir priemiestuose.

PASLAUGOS FOTOGRAFAMS

MARQUETTE PHOTO SUPPLY
REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS
Pirkdami pas mus, daug su taupysite. Pasinaudokite mūsų patogiu „lay-away“ planu. Atliekame visus foto laboratorijos darbus.

Darbo val.: kasdien nuo 8 v.r. iki 6 v.v.; šeštadieniais nuo 8 v.r. iki 4 v.p.p.; sekmadieniais uždaryta. Antradieniais ir trečiadieniais susikalbėsite lietuviškai.
3314 W. 63 St.
Tel. 773-776-8998

PASLAUGOS

Švediškas masažas
Atvykstu į namus. Sunirder natūralūs produktai (pirmai pagalbai, organizmą valyti, vitaminai, kosmetika, kremai). Viskas natūralu ir sveika.
Tel. 1773-620-0088, Regina.

IVAIRŲ

Noriu susitikti mokslo drauges, su kuriomis mokėmės Lazdijų gimnazijoje 1944 metais. Prašau skambinti Elenai Talandytei 708-447-6784. Palikite žinutę.

PARDUODA

Lietuvoje Palangos miesto plėtos zonoje parduodamas didelis žemės plotas (2,8 ha). Besidomintys prašome kreiptis tel. 773-383-4301

Kas galvotų apsigyventi Floridoje, yra gera proga palankiomis sąlygomis išsinuomoti ar pirkti naujus baldais apstatytą 2 mieg. butą Saint Petersburg. Smulkesnė informacija gaunama, skambinant 804-733-7837.

GREIT PARDUODA

Landmark properties
Bus. 773-229-8761
Res. 708-425-7160
Mobil 773-590-0205
Pager 630-314-4330

RIMAS STANKUS

- Čikagoje ar priemiestuose
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Tarpininkaujam gaunant paskolą
- Pensininkams nuolaida

SIŪLO DARBA

SIŪLOME DARBUS!
Gail. seserų padėjėjoms kompanijoms ir namų ruošos darbininkams. Galima gyventi kartu arba atvykti į darbą ir išvykti.
Kreipitis:
ALL CARE
Employment Agency
Tel. 773-736-7900.

DALIA'S įdarbinimo agentūra siūlo darbus prie senelių, vaikų ar valymo. Tel. 708-924-1194 arba 773-247-6129.

IN-HOME CARE FOR ELDERLY. Come-go, live-in. Good pay. Must speak English, have work permit, drivers license and car. Call Comfort keepers 847-215-8103.

Nuo šiol kortelės skambinimui į Lietuvą nusipirksite „DRAUGO“!

Eastern EUROPE
Illinois
ANTWERP in the WORLD
TOLL FREE ACCESS

...IVAIRŲ...

* Vyras ieško darbo savaitgaliais, pagyvenusių žmonių priežiūros pakeltimė. Vairavimo teisės, labai gera anglų kalba. Tel. 773-220-5670.

* Vyras ieško darbo (žalia korta). Siūlyti statybose, senelių ir igonių priežiūroje, turi patirties. Vairuoja automobilį. Tel. 219-983-2760.

* Moteris ieško darbo (žalia korta). Siūlyti įvairius variantus. Vairuoja automobilį. Tel. 219-983-2760.

* Nuo birželio 10 d. iki rugpjūčio 15 d. galiu pakeisti slaugančius ligonius, prižiūrėti senelius ar vaikus. Tel. 219-787-8476.

* Moteris, turinti žalią kortą, gerą patirtį, rekomendacijas, vairuojanti, ieško darbo pagyvenusių žmonių priežiūroje. Tel. 773-383-4301.

* 50 m. vyras ieško darbo žmonių priežiūroje. Patirtis, rekomendacija, automobilis, anglų kalba. Tel. 708-662-4085.

* Moteris perka (ieško) darbo MI valstijoje, netoli Niles prižiūrėti pagyvenusius žmones. Patirtis, rekomendacijos. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 773-221-3708.

* Moteris, kalbanti angliskai, turinti patirties, rekomendacijas, prižiūrėjusi nepagydomus ligonius, atliekanti masažą, vairuojanti, ieško arba perka darbą. Gali gyventi kartu. Tel. 708-275-5940.

* Prižiūriu vaikus savo namuose Auroroje prie 59 kelio ir Ecos. Turu didelį kiemą ir galiu vaikus pamaitinti. Tel. 630-585-6757, Gražina.

* Nebrangiai išnuomojamas kambarys Chicago Ridge. Tel. 708-952-0724, 708-717-5444.

* Moteris ieško darbo slaugyti vyresnio amžiaus žmones ar vaikus už pigesnę kainą. Kalba rusiskai ir lietuviškai. Tel. 630-585-6757.

Tai - Jūsų laikraštis
DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PASINAUDOKITE „DRAUGO“ SPAUSTUVĖS PATARNAVIMAI

Dienraštis „Draugas“ spausdinamas modernioje, savoje spaus-tuvėje. Lietuvių tarpe nėra kitos modernesnės spaus-tuvės visoje Amerikoje. „Draugo“ spaus-tuvė spausdina lietuviškas knygas, žurnalus, laikraščius, programas, pakvietimus, plakatus, bilietus, reklamines brošiūras, vokus su adresais, paruošia oficialių laišku popierių su siuntėjo, organizacijų adresais, pasirinktais šūkiais. Nedaug yra spaudos darbų, kurių dienraštis „Draugo“ spaus-tuvė negalėtų atlikti. Kiekvienas spaudos darbas, duotas „Draugo“ spaus-tuvei, yra parama dienraščiui. „Draugas“ turi atlikti daug papildomų spaudos darbų, kad galėtų išlaikyti ir daryti pažangą. Kviečiame visas organizacijas ir programų vadovus bei kitų lietuviškų draugijų vadovybę pasinaudoti „Draugo“ spaus-tuvės patarnavimu. Atvykite bent pasiteirauti kainų ir sužinoti, ką mūsų spaus-tuvė gali jums suteikti. Remkite „Draugą“, kuris palaiko lietuvių kultūrinį gyvenimą išeivijoje — duokite spaudos darbus „Draugo“ spaus-tuvei. Juk „Draugas“ stengiasi aprašyti visus renginius ir organizacijas, todėl nėra kito tokio, šėvių jungiančio, vėlsnio, kaip „Draugas“.

Visais spaudos darbų reikalais teiraukitės:
DRAUGAS
4545 W. 63 Street, Chicago, IL 60629

autotrade USA
sales • export • rebuilding
www.autotradeusa.com

PADEDA ME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO. PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES. ATLIKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!
Tel. 708-430-6880, 630-774-1192

KEPYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir ragučiai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Lietuviškas maistas — „catered“
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas savaitėje

KAVINĖS
Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

350 N. Clark, Chicago, IL 60610
312-644-7750
pirm. - penkt. nuo 6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.

608 W. Roosevelt, Chicago, IL 60607
312-957-1994
pirm. - penkt. nuo 6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p. šešt. nuo 8 v.r. iki 2 v.p.p.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

PARYŽIUS

Mažiausiai 15 žmonių žuvo, o dar daugiau kaip 50 buvo sužeisti per gaisrą viename viešbutyje Paryžiaus centre, kuris kilo anksčiau penktadienį. Kai kurie svečiai gelbėdamiesi nuo ugnies, kuri nusiaubė šešių aukštų viešbutį „Paris-Opera“, šoko pro langus. Sužeistieji apdegę, apsinuodiję dūmais ar patyrė šoką. Tarp žuvusiųjų ir nukentėjusiųjų yra vaikų ir turistų. 32 kambarių viešbutyje buvo apsisistoję 76 žmonės.

ROMA

Italijos Krikščionių demokratų sąjunga (KDS) nusprendė pasitraukti iš premjero Silvio Berlusconi Vyriausybės. KDS, kuri centro dešiniųjų Vyriausybės turi keturis ministrų postus, nurodė, kad ir toliau remia S. Berlusconį per balsavimus parlamente. Tačiau šis sprendimas reiškia, kad S. Berlusconi tikriausiai turės atsistatydinti ir parlamente siekti naujo mandato. Toks KDS sprendimas yra protestas dėl S. Berlusconio atsakymo iš esmės pertvarkyti Vyriausybę ir jos programą po to, kai koalicija praėjusią savaitę patyrė triuškinamą pralaimėjimą per regioninius rinkimus.

LONDONAS

Šią savaitę pagrindinės Didžiosios Britanijos partijos paskelbė savo programas, penktadienį išspausdinta visuomenės nuomonės apklausa parodė, kad vis labiau daugėja galimybių, jog šalies ministras pirmininkas Tony Blair gegužės 5 d. laimės trečius rinkimus iš eilės. Tyrimo duomenimis, leiboristai dabar remia 38 proc. bri-

tų — 2 proc. daugiau, negu pirmadienį. Tuo tarpu konservatorių populiarumas sumažėjo trimis punktais ir dabar siekia 33 procentų. Trečioje vietoje esanti Liberalų demokratų partija prie 22 proc. prisidėjo du procentus.

MONAKAS

Monako katedroje įvyko kunigaikščio Rainier III laidotuvių, kuriose dalyvavo trys jo vaikai ir karališkieji asmenys bei politiniai vadovai iš viso pasaulio. 10 uniformuotų karabinierių Rainier III karstą išnešė pro kunigaikščio rūmų vartus ir nunešė į netoliese esančią XIX a. katedrą. Tarp laidotuvių pamaldose dalyvavusiųjų vadovų ir karališkiejų šeimų atstovų yra Prancūzijos prezidentas Jacques Chirac, Ispanijos karalius Juan Carlos, Didžiosios Britanijos princas Andrew. Rainier buvo ilgiausiai valdęs Europos monarchas. Rainier III privačios ceremonijos metu palaidotas šalia savo mylimos žmonos Grace.

VARŠUVA

Lenkijai pavyko pasiekti, kad joje įsikurtų Europos Sąjungos (ES) pasienio kontrolės agentūra. Priimti agentūrą, kuri prižiūrės, kaip ES valstybės saugo išorines sienas ir ruošia pasienio policiją, taip pat siūlėsi Vengrijai, Malta, Estijai ir Slovėnijai, tačiau bendrijos teisingumo ir vidaus reikalų ministrai pasirinko Lenkiją, nes ji turi ilgiausią išorinę sieną rytuose. Lenkija turi 1.200 km ilgio sieną su Rusija, Baltarusija ir Ukraina. Lenkų pareigūnai nurodė, kad agentūros biurai gali būti įkurti aukščiausiam Varšuvos pastate — sovietinio stiliaus neogotikiniame dangoraižyje, kurį 6-ajame dešimtmetyje

Lenkijai „padovanojo“ Sovietų Sąjungos diktatorius Josif Stalinas.

ATĖNAI

Graikijos parlamentas iki antradienio atidėjo balsavimą dėl Europos Sąjungos konstitucijos patvirtinimo, kad daugiau laiko būtų skirta diskusijoms. Iš pradžių buvo manoma, kad deputatai balsuos penktadienį. Ir valdantieji konservatoriai, ir opozicijoje esantys socialistai yra išreiškę savo pritarimą ES konstitucijai, kuriai, kaip tikimasi, bus pritarta didele persvara.

MACHAČKALA

Dagestano respublikos sostinės Lenin rajono prokuratūros pastate penktadienio rytą nugriauėjo du sprogimai. Kiek žmonių žuvo ir sužeista, tikslios informacijos nėra. Kol kas nežinoma, kokia buvo sprogimo priežastis — apšaudymas iš lauko ar sprogimas viduje. Manoma, kad per įvykį buvo sužeisti mažiausiai keturi žmonės. Liudininkų teigimu, po sprogimų kilo didelis gaisras. Visas pastato vidus išdegė.

JAV

NEW YORK

JAV sėkmingai baigėsi erdvėlaivio „Discovery“ bandymas: Amerikos nacionalinės aeronautikos ir kosmoso tyrimo agentūros (NASA) darbuotojai pripilė degalų į jo išorinį kuro baką. Techninė operacija, trukusi kelias valandas, buvo atlikta siekiant įsitikinti, kad degalai nekels jokių problemų šiame erdvėlaivyje. Bandymas vyko sėkmingai, po to degalai buvo išsiurbti.

Dabartinėje visuomenėje prezidento kalba tampa nesvarbi

Atkelta iš 1 psl.

Aišku, galima ginčytis, ar jis buvo originalus, ar kartojosi, ar pamėginęs reikiamus dalykus ir sudėję tinkamus akcentus, ar turi šalies raidos viziją. Tačiau tenka sutikti, kad tai buvo tikrai „prezidentinė“ metinė kalba — solidi, nuosekli ir aiški. Taigi pirminė funkcija lyg ir atlikta.

Kita vertus, prezidento metinis pranešimas yra ir labai simboliškas. Tai valstybinis, jau tradicinis ritualas, kuriuo parodoma, kas yra valstybės galva ir autoritetas, kurio yra klausomasi ir į kurį reaguojama. Tokie dalykai reikalingi valstybės funkcionavimui. Tai vienas iš būdų turėti tam tikrą jungtį visuomenėje ir politikoje. Bent jau teoriškai.

Šįkart viskas vyksta kiek kitaip. Anot žiniasklaidos, Seime pranešimas sutiktas apatiškai ar ironiškai, net nepagarbiai. Vis įdomesnės tampa ministro pirmininko Algirdo Brazauskos reakcijos, kai jis net nebesileidžia į diskusijas arba tiesiog paneigdamas tam tikrą poziciją, arba ją ignoruodamas.

Manychiau, tai — bent dviejų mūsų politinio gyvenimo tendencijų pavyzdys. Pirmąją tendenciją galima vadinti susvetimėjimu. Įtariu, kad netrukus šis žodis taps toks pat populiarus, kaip neseniai tapo populizmo terminas.

Susvetimėjimo idėja nėra nauja, tiesiog prezidentas vėl „išleido“ ją į viešąją erdvę. Bendriausia prasme susvetimėjimą galime suprasti, viena vertus, kaip milžinišką atotrūkį tarp visuomenės, valdžios ir valstybės, kita vertus, kaip ryšių nykimą tiek visuomenėje, tiek valdžioje. Vis labiau ryškėjantis politinis merkantilizmas, cinizmas, viešas kito ignoravimas — gal ir per dažnai minimi, bet daug pasakantys pavyzdžiai. Šiame kontekste svarbu tai, kad bet kuris simboliškas valstybei veiksmas praranda prasmę, o kritiškas komentaras virsta kurios nors politinės pozicijos užmimu. Taip nutiko ir prezidento kalbai: ji tiesiog tapo nesvarbi ir nereikšminga.

Antrąją tendenciją, neatsiejamą nuo pirmosios, galima apibūdinti taip: Prezidentūra vis labiau praranda pagarbą. Jau teko rašyti, kad prezidentui reikėtų užsiimti ne tik Lietuvos situacijos, bet ir pareigybės santykių tiek su Seimu, tiek su Vyriausybe nustatymu. Metinis pranešimas galėjo tapti gera proga. Per daug neaiški dabartinė prezidento situacija, kai jis tampa vis mažiau matomas ir net ignoruojamas. Visada buvęs trapus balansas tarp visų mūsų valdžios šakų gali visai suirti. Būtent šis neapibrėžtumas ir prezidento neryžtingumas sukurė simboliškai reikšmingam valstybės politinio gyvenimo įvykiui tapti iš tiesų svarbiu.

Tam tikru atžvilgiu ritualas buvo suardytas, jo prasmė prarasta, dėl to ir turime situaciją, kai įvykis įvyko, bet mes nebežinome, ką su juo daryti ir kaip reiktų jį vertinti bei suprasti.

Autorė yra Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto (TSPMI) doktorantė. Komentaras yra „Eltos“ ir TSPMI bendro projekto dalis.

Lietuvos kardinolo galimybė tapti popiežiumi...

Atkelta iš 1 psl.

Anot naujienų agentūros „Reuters“, J. A. Bačkis išpažįta tradicinį požiūrį į moters vietą Bažnyčioje, seksualumo klausimus, pasisako už Vatikano administracijos centralizaciją, nors dėl savo požiūrio į skurdą konservatyvioje Lietuvoje jis

laikomas liberalu. Nors jo diplomatiniai įgūdžiai gali pasitarnauti jo labai kaip kandidatui į popiežius, tačiau A. J. Bačkis yra labiau laikomas „lojalium administratoriumi, nei dvasiniu vadovu“.

Žiniasklaida skelbia, kad pagrindinė kova pirmajame

naujojo popiežiaus rinkimų rate vyks tarp konservatyvių pažiūrų vokiečių kardinolo Joseph Ratzinger ir buvusio Milano arkivyskupo Carlo Maria Martini. Pirmadienį prasidėjanti konklava tęsis tol, kol bus išrinktas balandžio 2 d. mirusio popiežiaus įpėdinis.

lio. V. Štusauskas savo kaltės neneigė.

Už vairavimą apsaugus nuo alkoholio V. Štusauskui surašytas protokolas, jam gresia bausmė iki 3,000 litų arba teisės vairuoti automobilį atėmimas nuo dviejų iki trejų metų.

A + A

Gail. sesuo MARY SUGINTIENĖ NAVICKAITĖ

Mirė 2005 m. balandžio 13 d., sulaukusi 83 metų amžiaus.

Gimė Amerikoje, New Jersey. Vėliau gyveno Lietuvoje. Grįžusi į Ameriką gyveno Detroite, Chicago, Marquette Parko apylinkėje, vėliau persikėlė į Oak Lawn, IL.

Nuliūdę liko: duklė dr. Nora M. Sugintaitė bei giminės Amerikoje ir Lietuvoje. Liūdi daug draugų ir pažįstamų.

Velionė buvo a.a. Jurgio Suginto žmona. A.a. Mary bus pašarvota pirmadienį, balandžio 18 d. nuo 3 v. p.p. iki 9 val. v. Brady-Gill laidojimo namuose, 2929 W. 87th St., Evergreen Park, IL.

Laidotuvės įvyks antradienį, balandžio 19 d. 9:45 val. r. Brady-Gill laidojimo namuose, iš kur a.a. Mary bus palaidota į St. Germain bažnyčią, 4240 W. 98th St., Oak Lawn, IL, kurioje 10:30 val. r. bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimes, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Liūdinti duklė

Laidot. direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600 arba www.petkusfuneralhomes.com

A + A

Dr. ELENA REPŠIENĖ

Mirė 2005 m. balandžio 15 d. Vilniuje, sulaukusi 94 metų.

Gimė 1911 m. balandžio 3 d. Liepojoje, Latvijoje. 1950 m. su šeima atvyko į Čikagą. 1998 m. grįžo į Lietuvą ir apsigyveno Vilniuje. Gyvendama Amerikoje buvo ilgametė Dantų Gydytojų draugijos veikli narė ir pirminkė.

Nuliūdę liko: sūnus dr. Rimantas Repšys, vaikaičiai Paulius, Jonas ir Antanas, pusseserė Janina Lišauskienė, Lietuvoje Bronius ir Vita Žibaičiai bei kiti artimieji Čikagoje ir Lietuvoje.

A.a. Elena bus palaidota Lietuvoje.

Always With Flowers
Naujovė — salonas Lemonte!

- Gėlės visom progom, gėlės į Lietuvą
- Egzotinės ir aukšto stiliaus aranžuotės
- Vestuvinės ir progos kompozicijos (konsultacijos — nemokamos)
- Dovanų krepšeliai, suvenyrai, paveikslai
- Laidotuvių krepšeliai, vainikai, vazoninės gėlės
- Bažnyčių, pokylių salių ir stalų dekoravimas gėlėmis ir balionais (nuolaida 20%)

Lemont, 1120 S. State St.; Tel. 630-257-0339
Justice 8015 W. 79 St.; Tel. 708-594-6604

Pristatome Čikagoje, jos apylinkėse, JAV, Lietuvoje ir visame pasaulyje.
www.alwayswithflowers.com

Neištikimai žmonai po skyrybų liko milijonai

Buvusiai vieno milijonieriaus verslininko žmonai teisėjas priteisė daugiau kaip 40 mln. dolerių vertės turto, nors moteris ir prisipažino turėjusi romanus su vienu alpinizmo vadovu ir lektuve sutiktu vyru. Be 24 mln. dolerių Susan Sosin liko 3,6 mln. dolerių vertės sutuoktinių butas, 2 mln. dolerių vertės namas ir 800,000 vertės namas New York mieste. Tačiau moteris turės išsikelti iš dviejų namų Connecticut ir trijų būstų Arizona dykumose.

Pagal paskelbtą skyrybų nuosprendį, S. Sosin taip pat liko 6 mln. dolerių brokerio tarpininkavimo sąskaitoje, aštuoni automobiliai ir 2,9 mln. vertės juvelyrinių dirbinių, tarp jų papuošalas su rubiniais, kurį jai buvo nupirkęs jos vyras, tačiau neįteikė.

S. Sosin vyro Howard advokatas Richard Albrecht apskaičiavo, kad moteris gavo iš viso 43 mln. dolerių vertės, arba 27 proc. viso turto. Advokatas pažymėjo, jog S. Sosin siekė, kad jai liktų pusė viso turto. „Manau, kad nuosprendžiui įtakos turėjo jos elgesys“, — sakė jis.

Tuo tarpu S. Sosin advokatas Frederic J. Siegel apskaičiavo, kad jo klientė gavo 45 mln. dolerių vertės turto. Pasak jo, ji prašiusi maždaug 45 proc. viso turto.

54 metų Howard Sosin, 1987-aisiais įkūręs imonę „AIG Financial Products“, skyrybų prašymą padavė po to, kai sužinojo apie 2003 metų vasarį užsimezgsų žmonos romaną. Tobulindamas savo kompiuterio programas, vyriškis aptiko šimtus savo žmonos ir jos meilužio elektroninių laišku. 51 metų Susan Sosin per teismą prisipažino 1996 metais turėjusi artimų ryšių su vienu alpinizmo vadovu, nors tvirtino, kad tai buvo spontaniškas ir pavienis ryšys. Tuo tarpu 2000 metais skrydžio į Kiniją metu ji sutiko vieną vedusį vyrą, su kuriuo užmezgė ilgalaikį romaną. „Šalių santuoka neabejotinai žlugo dėl atsakovės neištikimybės, — teigė Aukštesniojo teismo teisėjas Howard Owens.

(Iš spaudos)

Brangiai Dantų gydytojų sąjungos aktyviai narei

A + A

dantų gyd.

ONAI GUTAUŠKIENEI PETRAŠKEVIČIŪTEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame liūdesyje likusius vyrą VYTAUTĄ, dukrą MILDĄ su vyru VYTAUTU ir vaikais VILJĄ ir RIMU, dukrą VIDĄ su vyru JOE, sūnų AUDRIŲ su vaikais NIKOLAS ir ALEXA bei kitus gimes.

Prisimename brangią kolegę su malda, ilgesiu ir gilia meile.

Dantų gydytojų sąjunga Čikagoje

A + A

STEFANIJAI GRYBAUSKIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame sūnus dr. VY-TENĮ ir dr. ARVYDĄ su šeimomis bei kartu liūdimė.

Ignatonių ir Maurukų šeimos

PETKUS & SON FUNERAL DIRECTORS

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE. CICERO 5940 W. 35 ST. LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.) EVERGREEN PARK, 2929 W. 87 ST. TINLEY PARK, 16600 S. OAK PARK AVE.

ALL PHONES

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas) Tel. 1-800-994-7600
www.petkusfuneralhomes.com

GAIDAS - DAIMID

LAIDOJIMO NAMŲ DIREKTORIAI

jau daug metų teikia pagarbą patarnavimą liūdesio valandoje. Jų laidojimo namai yra Čikagoje ir priemiesčiuose, kiekvienam lengvai pasiekiami.

Atliekame ir kūno sudeginimo (cremation) patarnavimus.

GERALD F. DAIMID — nepriklausomas direktorius

4330 So. California Ave, Chicago, IL 60632

1-773-523-0440; 1-708-873-0500

SERVING LITHUANIAN COMMUNITIES SINCE 1916

LACK & SONS (LACKAVICIUS) Funeral Home's

9236 S. ROBERTS RD HICKORY HILLS

ALL PHONES 1-708-430-5700 OTHER LOCATIONS AVAILABLE IN CHICAGO & ALL SUBURBS

PALOS — GAIDAS

FUNERAL HOME

• Patogioje vietoje tarp Čikagos ir Lemonto
• 10 minučių nuo Šv. Kazimiero lietuvių kapinių

11028 S. Southwest Hwy. Palos Hills, Illinois (708) 974-4410

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SAJUNGA

Turi laido tuvių patalpas visose Čikagos miesto apylinkėse ir priemiesčiuose Patarnavimas 24 val.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Gerbiameji Lietuvių Fondo nariai

Maloniai kviečiame Jus dalyvauti Lietuvių Fondo metiniame narių suvažiavime 2005 m. balandžio 30 d., 9:30 val. ryto, Pasaulio Lietuvių centre, Lemonte.

Dalyvaukite ir pasisakykite už sugrįžimą prie to, kas jungia mus visus — už sugrįžimą prie svarbių lietuviybės išlaikymo darbų. Balsuokite už pristatytus įstatus.

Jeigu negalite asmeniškai dalyvauti, įgaliokite kitą suvažiavime dalyvaujantį Lietuvių Fondo narį arba vieną iš Lietuvių Fondo vadovybės narių, atsiųsdami įgaliojimą į Lietuvių Fondo raštine, 14911-127th Street, Lemont, IL, 60439.

Iki malonaus pasimatymo suvažiavime balandžio 30 d.

SK. 010983

VIRGINIJA RIMEIKA, gyv. New Lenox, IN, a.a. **Antaninos Ūsaitės-Jankauskienės** atminimui Draugo fondui atsiuntė 225 dol., kuriuos per laidotuves 3.12.05. suaukojo: Vanda Petkus, Vladas ir Hertha Ūsai, Virga ir Alex Rimeikos, Rūta ir Edmundas Kirkai, Laima ir Arvydas Jarašiai, Alicija ir Alfredas Mikučauskai. Vėlionė š.m. gegužės 10 d. būtų sulaukusi 100 metų ir tikėjosi būti šimtametė „Draugo“ skaitytoja. Paskutinius metus gyvendama Putname labai laukdavo „Draugo“ su Marquette Park žiniomis, kur ilgus metus gyveno.

VYRESNIŲ LIETUVIŲ CENTRE „Seklyčioje“, balandžio 20 d., 2 v.p.p. trečiadienio popietės programoje vėl skambės linksmos dainos, kurias atliks Algirdas Motuza. Kadangi jis ilgiam laikui išvyksta į Lietuvą, šis koncertas bus tarsi atsisveikinimas. Turėsite progos pasiklausti ir poezijos, kurią skaitys Stasė Jasiulionytė-Grigonis. Visi maloniai kviečiami atvykti.

GEGUŽĖS 8 D., SEKMADIENI, 3 v.p.p. Šventojo Vardo katedroje, Čikagoje vyks lietuviškos ekumeninės pamaldos, skirtos karo aukų ir visų dėl Lietuvos nepriklausomybės nukentėjusių atminimui. Dalyvaus lietuvių visuomenės organizacijos, institucijos ir parapijos. Visas organizacijas prašome prisidėti ir remti šių pamaldų organizavimą, su vėliavomis dalyvauti liturgijos procesijoje atstovaujant lietuvių visuomenei. Visus choras prašome sutartinai dalyvauti bendromis giesmėmis. Šiai Atminimo ir Maldos dienai paskirkime ypatingą pagarbą, dalyvausime šiose pamaldose ir paraginkime kiekvieną lietuvių šią datą paženklininti deramu susikaupimu. Daugiau informacijos ALTo tel. 773-735-6677, faks. 773-735-3946, arba e-paštu: AltCenter@aol.com.

PLC RENGINIŲ KOMITETAS visus kviečia į koldūnų pietus, kurie vyks Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje, gegužės 15 d., po Fausto Strolis pagerbimo koncerto.

BRIGHTON PARK APYLINKĖS LB valdyba ruošia pietus šį sekmadienį, balandžio 17 d., sukoj po 10 v.r. šv. Mišių parapijos Mozerio salėje, 4420 S. Fairfield Ave. Visi kviečiami ir laukiami.

ŠEŠTADIENI, GEGUŽĖS 14 D., Ateitininkų namuose, nuo 6 v.v. iki 11:30 v.v. vyks a.a. Shelly Reklaitienės prisiminimo vakarone. A.a. Shelly, Povilo Rėklaičio žmona, mirė 35 metų, nuo melanomos vėžio. Aukos paramos Povilo 4 vaikūčius ir dailės aukų bus skirta melanomos tyrinėjimams. Prisiminimų vakarone bus vakariene, saldumynų stalas, veiks baras, gitara gros Povilas Strolia, vyks varžytinės. Del bilietų kreiptis į Deana Stankaitienę, tel. 630-734-9293.

DANA ELSBERGAS, Prospect Hts., IL, Stasio Dziugo knygų fondui dovanų vertingų kny-

gų, kurios bus pasiūstos Raseinių miesto Viešajai bibliotekai.

LIETUVIŲ FONDA PASIEKĖ padėką iš Buenos Aires, Argentina: „Siunciame Jums knygą „Beriso“ Lietuviai“, kurią galėjome išleisti tik Lietuvių fondo paramos dėka. Mes džiaugiamės, kad galėjome įgyvendinti užsibrėžtą tikslą ir palikti atečiai šio miestelio lietuvių kūrimosi dokumentą bei gyvenimo veiklos istoriją...“ Džiaugiamės, kad lietuviška veikla suartina lietuvių plačiai išsisklaidžiusius po visą pasaulį.

ŠV. KAZIMIERO KONGREGACIJOS seserys maloniai kviečia visus dalyvauti šv. Mišiose ir pasimelsti, kad kongregacijos įsteigėja motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja. Šių metų balandžio 17 d., sukaks 65 metai nuo Marijos mirties. Mišios aukojamos šį šeštadienį, balandžio 16 d., 9:30 v.r. seselių motiniškame name, 2601 West Marquette Road, Chicago. Mišias aukos kunigas Joseph McCormic, OSA, kuris dirba Catholic Theological Union at Chicago. Prašome dalyvauti.

AUTOBUSAS I „CAVALLERIA Rusticana“ spektaklį, sekmadienį, balandžio 24 d., iš Marquette Parko išvažiuos 1:15 v.p.p. nuo Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčios, 69th Str. ir Washtenaw; už 15 min. sustos ir paims keleivius Brighton Parke, prie Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčios, 44th Str. ir California. Valdybos pirmininkas Vaclovas Momkus kviečia ir prašo, norinčius pasinaudoti autobusu, iš anksto registruotis „Seklyčioje“, 2711 W. 71st Str., Chicago, tel. 773-476-2655. Bilietų kaina 5 dol. asmeniui. Autobusas išvyks laiku.

LEMONTO SOC. REIKALŲ SKYRIUS organizuoja autobusą į „Cavalleria Rusticana“, balandžio 24 d., ir į „Žuvėdrą“ gegužės 1 d. Į operą autobusas išvyksta 1:30 v.p.p., į „Žuvėdrą“ — 2:30 v.p.p. iš Pasaulio lietuvių centro. Autobuso vietas užsakyti galima telefonu 708-346-0756. Kaina 10 dol. žmogui.

JAV LB VIDURIO VAKARŲ apygardos valdyba kviečia visus į apygardos suvažiavimą, kuris įvyks šeštadienį, balandžio 23 d., 9 v.r., Pasaulio lietuvių centro Botių menėje. Lauksime JAV LB apylinkių valdybų, JAV LB Tarybos narių ir visų apygardos narių, kuriems rūpi JAV LB veikla. Del informacijos skambinti Aušrei Sakalaitei, tel. 630-243-6302.

KELIONIŲ AGENTŪRA „VYTIS Tours“ siūlo keliauti į Lietuvą rugsėjo 8-19 d., į šventę „Vilniaus dienos“. Be to dar aplankyti Rygą. Del informacijos skambinti Ritai Pencylienei, tel. 708-923-0280.

VYT. DIDŽIOJO ŠAULIŲ rinktinės narių susirinkimas įvyks šį sekmadienį, balandžio 17 d., 12 v.p.p. Šaulių namuose. Narių dalyvavimas būtinas.

DRAUGO FONDAS
4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, IL 60629
Tel.: 773-585-9500

PAJUDĖJO PAVASARIO VAJUS

Įkaitusi pirmoji balandžio mėnesio savaitė Čikagos apylinkėse pajudino pavasario atbudimą gamtoje.

Kartu atbudo ir Draugo fondo pavasario vajus. Paštas vis daugiau atnešė vėjus vokiečių su didesniais ar mažesniais čekiais Draugo fondui. Daugumoje tai buvo Draugo fondo garbės narių, narių ir rėmėjų papildomi įnašai, toliau auginant Draugo fondą, kad jis ir toliau paremtų dienraščio „Draugo“ leidybą.

Atsiliepė ir keletas naujų Draugo fondo narių bei rėmėjų. Atėjo ir Amerikoje besisvečiuojančios ir uždariaujančios lietuviškos tautos su 50 dolerių grynais, matomai dar neturint čekių sąskaitos banke, su didele meile išsivijoje spausdinamam lietuviškam žodžiui. Ji, trumpam atitrūkusiu nuo gimtinių,

chertai, iš viso 750 dol., Lemont, IL.

Su 200 dolerių: Kristina Kazemek, iš viso 475 dol., Chicago, IL.

Rita ir Antanas Rašymas, iš viso 200 dol., Oak Lawn, IL 60453

Su 100 dolerių: Vladas Gily, garbės narys, iš viso 1,200 dol., Sun City, CA.

Kleofa Gaižauskienė, garbės narė, iš viso 1,000 dol., S. Pasadena, FL.

Julija ir Emil Sinkiai, garbės nariai, iš viso 2,000 dol., Santa Monica, CA.

Lithuanian Credit Union, iš viso 700 dol., Los Angeles, CA.

Jurgis ir Dalia Anyšai, iš viso 600 dol., Chicago, IL.

Kun. Alfonsas Babonas, iš viso 900 dol., Detroit, MI.

Teklė Bogušas, garbės narė, iš viso 1,900 dol., So. Boston, MA.

Dr. Algis ir Roma Čepuliai, iš viso 900 dol., Willoughby, OH.

Elena Jasaitienė, garbės narė, iš viso 1,400 dol., St. Petersburg, FL.

Irena ir Eugenijus Vilkas, garbės nariai, iš viso 1,900 dol., Valencia, CA.

Su 75-70 dolerių: Kostas ir Vida Stankai, garbės nariai, iš viso 2,075 dol., Homer Glen, IL.

Irena Truskūnas, iš viso 890 dol., Glendale, CA.

Su 50 dolerių: Julius Karsas, garbės narys, iš viso 1,550 dol., Oak Lawn, IL.

Drs. Ona ir Albinas Garunai, garbės nariai, iš viso 1,800 dol., Lemont, IL.

Vladas ir Anelė Barkauskai, iš viso 495 dol., Pt. Pleasant, NJ.

Juozas Briedis, iš viso 560 dol., W. Broomfield, MI.

Algirdas ir Raminta Mar-

chertai, iš viso 750 dol., Lemont, IL.

Danutė Garbonkus, iš viso 320 dol., Chicago Ridge, IL.

Zenonas Šukys, iš viso 700 dol., Chicago, IL.

Leonas ir Ona Sabaliūnai, iš viso 150 dol., Ann Arbor, MI.

Česlovas Kiliulis, iš viso 250 dol., Lexington, MA.

Emilija Sakalauskienė, iš viso 50 dol., Hampton Bays, N.Y.

Su 30 dolerių: Genė Čyvas, iš viso 710 dol., St. Pete Beach, FL.

Anelė Dulkis, iš viso 215 dol., Newark, NJ.

Su 25-20 dolerių: Kun. Viktoras Skilandžiūnas, iš viso 475 dol., Ottawa, Canada.

Kazys ir Rozė Razauskai, iš viso 865 dol., Dearborn Hts. MI.

Grazina Musteikis, iš viso 25 dol., Oak Lawn, IL.

Ona Skardienė, iš viso 525 dol., Euclid, OH.

Marytė ir Stasys Erlingis, iš viso 110 dol., Dearborn Hts. MI.

Antanas Sereika, iš viso 320 dol., Willow Springs, IL.

Theresa ir Faustas Strolia, iš viso 705 dol., Oak Forest, IL.

Benediktas Vasis, iš viso 20 dol., Upton, MA.

Antanas Klimas, iš viso 20 dol., Rochester, N.Y.

Su 15-10 dolerių: Valerija ir Jons Pleirys, iš viso 460 dol., Chicago, IL.

Aldona Baltch, iš viso 300 dol., Menands, N.Y.

Elizabeth Berchau, iš viso 35 dol., Walnut Creek, CA.

Aldona Svalbonas, iš viso 10 dol., Richmond Hill, N.Y.

K. Kizlauskas, iš viso 15 dol., W. Bloomfield, MI.

Visiems nuoširdžiai dėkojame. **Fondo Iždininkas**

SKELBIMAI

• Karaliaučiaus krašto lietuviškų mokyklų paramai per Mažosios Lietuvos lietuvių draugiją Čikagoje aukojo: \$500 Irena Rasys. \$50 Leonardas V. Gerulaitis, Amalia Jagutis, Genovaitė Trečioskas. \$25 Amerikos LB East St. Louis apylinkė, Frank A. Baldauskas, Algis Garolis, Vladas Sinkus, Henrikas Stasas, dr. Paulius Svarcas, Alfonsas Tumas, Narimantas Udrys, Eugenijus Vilkas. \$20 Zigmars ir Virginija Grybinas, Birutė Navickienė, Eugenia Rackauskas, William Urbanas. \$10 Ona Barauskienė, Jonas Juodvalkis, Walteris Kasparaitis, Jonas Prakapas, Longinas Svelnis. \$5 J. V. Lopatauskas. Dėkojame visiems rėmėjams.

„Karaliaučiaus krašto lietuvių“ 1394 Middleburg Ct., Naperville, IL 60540-7011.

Advokatas Jonas Gibaitis
Civilinės ir kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Tel. 708-237-0488
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8 v.r. iki 5 v.v.
Šeštad. 8 v.r. iki 1 v.p.p.

Advokatas Darius R. Dirmantas
Vairavimo ir Kriminalinių Teisių Specialistas. Raštinės Čikagoje ir Woodridge.
Tel. 877-Gynejas arba 877-496-3527

IMIGRACINĖS TEISĖS SPECIALISTAS HONG & ASSOCIATES
Tel. 773-588-6215
3806 West Lawrence, Čikagoje
Kalbame lietuviškai

Advokatas Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

IMIGRACINĖS TEISĖS ADVOKATAS AURELIUS BUTVILAS
Tel. 312-580-1217
135 S. LaSalle #2300 Chicago, IL 60603
Galimos konsultacijos šeštadieniais

„Draugo“ skelbimų skyrius
Tel. 1-773-585-9500

! RAMPOS ŠVIESĄ SU „CAVALLERIA RUSTICANA“

„Cavalleria Rusticana“ operos premjerai atėjant, galutinis pasiruošimas vyksta pilnu tempu. Kas vakarą Morton mokyklos auditorijoje jau repetuoja operos choras ir solistai, o šeštadienį, balandžio 16 d., šis sąstatas ištisą dieną repetuos su orkestru. Solistų sąstatas dar nėra pilnas. Pirmadienio vakare iš Vilniaus atvyko režisierius Eligijus Domarkas ir solistas Eugenijus Vasilevskis. Taciau sol. Vytautas Kurnickas šeštadienį, balandžio 16 d., dar dainuos Vilniuje ir tik sekmadienį išskris į Čikagą bei prisijungs prie repetuojančių dainininkų. Su juo kartu atskris ir sol. Laima Domikaitė, kuri, kaip anksčiau buvo minėta, turėjo atvykti balandžio 11 d., bet buvo sunegalavusi ir liko keletai dienų sustiprėti namuose. Tikėjome, kad savaitę paildės, atvykusi ji jau galės savo dainavimu džiuginti Morton auditorijos publiką.

Antradienio vakarą teko stebėti Morton vykstančią pir-

mą sceninę repeticiją. Kaip visuomet, grupines mizanscenas režisieriui Eligijui Domarkui sustyguoti nėra lengva. Pradžioje teko gerokai paplušėti, kol, pagal nurodytą jo planą, scenos veiksmas ėmė derintis su muzika bei teksto žodžiais. Ne sykį ir ne du, choristus maestro Domarkas įvedinėjo per vienas duris, o kitus per kitas — į bažnyčią, ar kvietė iš užėigos ir aikštę prie bažnyčios laiptų. Kiti būriavosi aikštėje bei vaikštinėjo pirmyn ir atgal per vienas ar kitas duris. Veikėjų sugrupavimai bei jų judesiai pradėjo jau derintis su teksto žodžiais ir veiksmo eiga. Maestro Domarkas ne sykį kartojo: „Dar kartą grįžkime į savo vietas!“ Ir vel maestro A. Vabaitis ranka duoda akompaniatoriui M. Motekaičiui ženklą išvesti pianino garsais dainuojančių veikėjų grupes į sceną.

Repeticijos metu, scenos apšvietimą bei butaforiją tvarkysianti Laima Šulaitytė-Day, salėje prie staliuko stebi, kas

vyksta scenoje bei seka režisieriaus pastabas ir viską užsirašinėja — kaip šviesos prožektoriai turės apšviesti rampą, kur šviesas sustiprinti ar pritemdyti. Savo užduotis ji koordinuoja su Morton mokyklai atstovaujančiu mokytoju Tom Rusnak, kuris su mokinių talka tvarko dekoracijas bei kitus su scena susijusius darbelius. Laimai ir Tom nebe pirmi metai tenka rūpintis šiais užkulisių reikalais, kurių paprastai publika nepastebi. Viskas scenoje turi vykti sklandžiai, nesivėlinant.

Šios kelios pabiros mintys dingsojo dvi su puse valandas stebint visa, kas taip intensyviai repetacijos metu vyko scenoje ir už jos, kiek daug pastangų ir kiek sutelktų rankų reikia, kad premjeros dieną spektaklio žiūrovai galėtų bent sykį metuose išgyventi šią, kad ir trumpą, šventišką džiaugsmo valandėlę.

J. Končius

Morton auditorijos scenoje dalis „Cavalleria Rusticana“ atliekų. Viduryje stovi sol. Eugenijus Vasilevskis, o kairėje rež. Eligijus Domarkas aiškina stebintiems aktoriams veiksmo eigą.

J. Končiaus nuotrauka.

SKELBIMAI

• PIGIAUSIA — NE PAITKIMIAUSIA! Korteles dažnai nesuveikia. Paskutinės minutės nutrupa. O kaip su bendrovėmis, kurių centrines net ne JAV ir siūlo „ypatingus įkainius“? Dažniausiai tai prastos internetinio tipo, o ne telefoninio ryšys. Protingas vartotojas renkasi amerikiečių firmą (ist. 1993 m.) LITCOM. Į Lietuvą iš namų ar mobilus telefoną TIK 11,9 ct., o JAV — 4,9 ct. Jokių mėnesinių mokesčių, jokių papildomų kodų. Išsklaidę gaunate su savo vietine sąskaita. Registruokites lietuviškai 708-386-0556. Tautpykite šiandien su LITCOM! Dėmesio! Įkainiai galioja tik naujiems klientams!

JONAS KUPRYS FOTOGRAFIJOS

2005 m. BALANDŽIO 22 d. 7:30 v.v. PARODA

ČIURLIONIŲ GALERIJOJE
ČIURLIONIS GALLERY • 3606 S. CLAREMONT, CHICAGO, ILLINOIS

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.

• DĖMESIO! VIDEO APARATŲ SAVININKAI! Norėdami tikrai kokybiškai išvesti video įrašus iš Lietuvoje naudojamų PAL sistemos ir amerikietiško NTSC ir atvirkščiai, kreipkitės į INTER-VIDEO 3533 S. Archer Ave., Chicago, IL 60609. Tel. 773-927-9091. Sav. Petras Bernotas.